la humanitat

Any VI — Núm. 1.788 — Preu: 15 cèntims — Fundador: LLUIS COMPANYS — Barcelona, divendres, 19 novembre del 1937

El Premi Nobel de la Pau ha estat adjudicat a lord Robert Cecil, ex-ministre britànic, delegat permanent de la S. de N. i un dels homes que més ha treballat pel prestigi de l'organisme Ginebrí.

La República no és impacient. Ho són els derrotistes, els superrevolucionaris, els que han necessitat el 19 de juliol per definir-se

Siguem constants en la defensa del nostre ideal de llibertat

Quan, en començar la guerra europea, les tropes franceses aconseguiren, en un primer moviment victoriós, entrar a Alsàcia i ocupar Molhouse, el dia 7 d'agost del 1914 el general Joffre va llançar la següent proclama: «Fills d'Alsàcia, després de 44 anys d'una dolorosa espera, els soldats francesos trepitgen de nou la terra del vostre noble país. Són els primers obrers de la gran obra de la revenja. La nació francesa unànimement empeny i en els plecs de llurs senyeres porten inscrits els noms del DRET i de la LLIBERTAT.»

Per la llibertat i el dret lluità França des del primer instant. I no s'apartà, ni un sol moment, de les prescripcions que van darrera aquestes paraules. França, vinculada en els principis del dret i de la llibertat, va haver-se d'abstenir d'utilitzar mitjans de guerra que eren grats a l'enemic i que li proporcionava facilitats de les quals França estava privada.

Però el poble francès perseverà i ni un sol moment no deixarà de pensar que lluitava pel dret i per la llibertat, i que només podia guanyar la guerra essent l'esclava dels principis pels quals lluitava.

Qui hauria dit que França lluitava pel dret i per la llibertat, si hagués negligit la política del dret i la llibertat en alguna ocasió? Parlava, raonava i practicava, els principis que ja en la primera proclama de Joffre foren exposats com l'objectiu de la guerra. Ni un moment no es desvià la nació francesa d'aquelles directrius. Ni un sol home representatiu de França no obrí la boca, si no fou per afirmar aquella posició.

Les adhesions de tot el món foren el premi de la perseverança dels francesos. I el dia 2 d'abril del 1917 aquest plebiscit de pobles, acabà amb l'entrada d'Amèrica en la guerra. El President Wilson, davant del Congrés dels Estats Units, pronuncià aquell dia el seu memorable discurs de guerra: «El desafiament ha estat llançat a tota la Humanitat — digué Wilson. Cada nació ha d'escollir la manera de respondre. Nosaltres no escollirem mai el camí de la submissió. Amb un sentit profund del caràcter greu, i àdhuc tràgic, del pas que jo dono i de la gran responsabilitat que implica, però obeint sens dubte al que considero com el meu deure constitucional — afegeix el President — demano al Congrés que decreti que: La recent conducta del Govern imperial alemany és un acte de guerra, contra el govern i el poble dels Estats Units; que els Estats Units accepten formalment la condició de beligerants que els ha estat imposada, i prendran mesures immediates, no solament per posar el país en el més perfecte estat de defensa, sinó per utilitzar tots els seus recursos amb l'objecte de portar el Govern imperial alemany a donar satisfacció i acabar la guerra. Es una espantosa responsabilitat la de llançar tot aquest gran poble pacífic a una guerra, a la més formidable i a la més mortífera de les guerres en la qual la civilització corre perill d'enfonsar-se. Però la justícia és més preciosa que la Pau, i nosaltres traiem l'espasa per les coses que ens arriben més al cor, per la DEMOCRACIA, per la LLIBERTAT DE LES NACIONS PETITES O GRANS, per l'imperi etern del dret i per la llibertat i la SEGURETAT DEL MON. En aquesta empresa podem sense recança sacrificar les nostres vides, les nostres fortunes, tot el que som, tot el que tenim. Estiguem orgullosos — acabà dient Wilson — que hagi arribat a lluir per Amèrica el dia de dedicar-se en cos i ànima als principis que l'han engendrada, cercant sempre la felicitat, i la pau que li han estat, en tot temps, tan estimades. Que Déu ens vingui en ajut. Ell sap que nosaltres no tenim altre camí que aquest.»

El dret i la llibertat proclamats per Joffre el dia 7 d'agost del 1914, sostinguts en tot moment per França i pels aliats durant la lluita terrible, va anar rebent les adhesions de tots els pobles. I l'onze de novembre del 1918 la guerra era guanyada per la justícia i per la llibertat i el dret.

Que ningú no oblidi que hi ha força idees que tenen més potència que les armes, que mouen els pobles a la lluita i a la perseverança i que la victòria, només es pot assolir al seu costat. El dret i la llibertat són idees d'aquesta categoria. Al costat d'elles les idees del feixisme, del nacional-socialisme, del nacional-sindicalisme i totes aquestes improvisacions que no tenen més contingut que el de reivindicacions materialistes, estan destinades a la mort.

Si semblen fortes és perquè nosaltres no els oposem aquelles grans idees. Oposem als nostres enemics, els veritables ideals de Catalunya i de la República espanyola. Diem ben alt que lluitem per la llibertat i pel dret i practiquem sobretot les doctrines que prediquem.

No parlem per polemitzar. Voldríem veure caure tota la fullaraca que ens envolta, per posar ben alt l'estel de la llibertat. Prou sabem que tots els elements antifeixistes estan disposats que passi per sobre de tot aquesta llibertat que és la raó de la lluita. I si demanem claredat no és pas per establir pugilats i comprovacions entre nosaltres, sinó perquè estem segurs que aquesta claredat aprovarà l'hora de la victòria que, essent nostra, serà la victòria de tots els antifeixistes.

Els ambaixadors de la cordialitat catalano-madrilenya celebraran un acte solemne al Pati dels Tarongers

En actuar davant del President Companys li significaran la simpatia i l'agraïment dels que lluiten en terres de Castella

El retard en la tornada a Barcelona del President de la Generalitat, ha fet que també s'ajorni per al moment que es trobi a Barcelona, l'acte que es podria anomenar-se com a final de la fructífera excursió realitzada pel Comissariat de Propaganda a la capital d'Espanya.

Tots els que, en representació de Catalunya, acudiren a Madrid com a Delegació prop dels catalans que es troben al front, portadora de l'esperit dels que a Catalunya queden i ambaixada de la Generalitat davant el poble madrileny, acudiran al Palau de la Generalitat, on al Pati dels Tarongers, la cobla Barcelona Albert-Martí, Institut Català Folklore de Montserrat i les «Sagetes Roges», actuaran davant el senyor Companys, de la mateixa manera que hoferen als diversos salons d'espectacles madrilenys i als nombrosos llocs del front que assistiren.

El comissari de Propaganda de la Generalitat, Jaume Miravitlles, oferirà, com a representant màxim de Catalunya, la cordialitat, l'afecte, la magnífica hospitalitat que Madrid donà a la representació catalana.

El senyor Miravitlles ens manifestà que aquest acte de confraternitat entre madrilenys i catalans, que tingué lloc els dies passats, no quedarà en un fet isolat, sinó que, per la seva part, com a representant del President de la Generalitat, és considerat com la iniciació d'unes constants i contínues relacions portades a terme amb la major sinceritat i amb fets de l'emotivitat més remarcable, a l'objecte que aquest inici de compenetració entre ambdues regions es mantingui i augmenti fins a convertir-se en una amistat eterna.

De tornada del seu viatge a Madrid, el senyor Miravitlles vol fer públic el seu màxim agraïment a les atencions rebudes del general Miaja, alcalde de Madrid, caps i oficials de l'Exèrcit del Centre, delegat de Propaganda senyor Carreño España i sobretot al gran poble madrileny, el qual, una vegada més, ha demostrat el seu esperit amable i simpàtic amb els seus visitants.

En data propera, continuà dient el comissari de Propaganda, tindrà lloc la primera exposició a honor a Madrid, organitzada per la Subescretaria de Propaganda del Ministeri d'Estat i el Comissariat de Propaganda de la Generalitat. En aquest acte són invitades les autoritats madrilenyes i una nodrida representació de la premsa madrilenya, els quals, durant la seva estada a la capital catalana, seran hostes d'honor del President de la Generalitat.

La Cambra dels Lords voldria una aproximació amb Alemanya

Chamberlain afirma, als Comuns, que la visita de lord Halifax és «privada i no oficial»

Londres, 18. — En el debat sobre política estrangera que ha tingut lloc aquesta tarda a la Cambra dels Lords, diversos oradors de tendències polítiques diferents han preconitzat una solució de la qüestió colonial, i s'han manifestat favorables a donar satisfacció en certa mesura a les reivindicacions alemanyes.

Sankey, nacional laborista, ha declarat que Anglaterra ha d'encaminar el món en direcció a la pau, i demostrar amb l'exemple que està disposada a fer alguns sacrificis a fi d'obtenir-la.

El laborista Buxton ha preconitzat igualment una solució de la qüestió colonial en el sentit indicat, i igualment la solució del problema de la mineria alemanya a Txecoslovàquia.

Lord Swwinton, ministre de l'Aire, ha parlat en nom del Govern, per cloure el debat.

L'orador ha dit que tots els membres de la Cambra dels Lords han acollit favorablement la visita de lord Halifax a Berlín.

«Lord Halifax — diu el ministre — és la persona ideal per realitzar una missió així. Pel que es refereix concretament a la visita, jo voldria dir dues coses:

1er. — El valor real d'aquesta visita és que s'ha de considerar com a cosa natural que la visita s'efectuï;

2on. — Que la visita no ha d'ésser considerada com un esdeveniment extraordinari excepcional, i que per tant, no n'hem d'esperar resultats extraordinaris.

«En cada negociació hi ha d'haver unes fases successives de discussions, i el més gran perjudici que es pot causar a una de les parts interessades en unes negociacions és envoltar-les d'una publicitat desplegada i exagerada, preguntar continuament a quin resultat s'ha arribat o bé perquè no s'arriba a tal o tal altre resultat.

Em plauria que com a resultat de visites d'aquesta mena es pogués dir: «hem parlat francament i hem exposat els nostres criteris lliurement; ara ens comprenem mutuament molt millor que abans, perquè les relacions internacionals han d'ésser basades en la comprensió confiança mútues.»

A continuació, lord Swinton s'ha referit als problemes colonials i ha dit:

«Els nostres mercats colonials estan oberts a tothom en condicions iguals, i en territoris sotmesos a mandat hi ha vigent el lliurecanvisme complet. En aquests darrers territoris nosaltres no tenim cap avantatge que no hi tinguin els altres països».

Després del discurs de lord Swinton, lord Allen of Hurtwood ha retirat la moció que presentà i que donà lloc al debat.

Per tant, el debat ha estat clos sense votació.

DECLARACIO DE CHAMBERLAIN

Londres, 18. — Contestant a unes preguntes fetes pel senyor Attlee, Neville Chamberlain ha fet aquesta tarda, a la Cambra dels Comuns les següents declaracions:

«Les converses oficials «exploratives» encaminades a arribar a un acord comercial recíproc amb els Estats Units han arribat a un punt que permet anunciar que ambdós Governs estan decidits a entrar en el camí de la realització d'aquest acord.»

Després, i contestant també a preguntes d'altres diputats, ha afirmat que la visita de lord Halifax a Berlín és «totalment privada i no oficial». Ha afegit que l'ambaixador anglès no assistirà a les converses que es celebraran a Berlín.

El cap de l'oposició liberal, senyor Mander, ha proposat que se celebri una reunió entre el Govern i els caps dels grups polítics de la Cambra, per posar-se d'acord en matèria de política estrangera, a fi d'evitar la desunió actual.

Chamberlain ha dit que considerava que les circumstàncies no aconsellen aquesta reunió, «puix que — ha dit — no hi ha desunió».

Les llengües a Europa

Ara que hi ha a Catalunya, ultra la massa dels ciutadans immigrats d'abans de la guerra, la massa dels refugiats de la guerra, és més útil i potser més necessari que mai el fer veure a tothom, en forma tan cordial com sigui possible, que les reivindicacions lingüístiques dels catalans — parcialment ateses per l'Estatut de l'Autonomia — no són cap manifestació exclusivista ni cap exageració del xovinisme, ans bé s'adiuen perfectament a la realitat de l'Europa d'avui, i especialment a la de l'Europa liberal i democràtica.

Allò que té caràcter europeu, liberal i democràtic, no és pas l'existència d'un idioma hegemònic i imposat, allí on existeixen diverses llengües vernacles amb categoria de llengües de cultura; és al contrari, la reconeixença de la llibertat i l'oficialitat de totes aquestes llengües. I quan un poble posseeix una llengua popular i cultural alhora, els qui la parlen han de tenir reconegut i assegurat el dret d'emprar-la en la vida privada i en la vida pública, i de rebre per mitjà d'aquella llengua l'ensenyament en tots els seus graus i en totes les seves catgories. Tal és la doctrina i la pràctica a l'Europa d'avui.

• • •

Els catalans, doncs, no demanem, en el terreny lingüístic, res que no sigui just, res que no s'avingui amb les modernes idees liberals i democràtiques, res que no existeixi en altres llocs.

Els qui, amb els fets o amb les paraules, s'oposin als nostres drets lingüístics, caurien en un pecat contra els principis del liberalisme i de democràcia. Demostrarien que la ideologia llur no és la dels homes de llibertat, sinó la dels feixistes i feixitzants. Els feixistes, en efecte, són enemics de la llibertat lingüística i sostenen, en aquesta matèria com en totes les altres, els principis de l'unitarisme, que és una de les formes de la intolerància i de l'opressió.

¿No veieu la campanya d'unitarisme lingüístic que realitzen els facciosos espanyols? Ells són lògics des de llur punt de mira. Els que no es mostrarien lògics serien els republicans, socialistes o comunistes que adoptessin, d'una manera oberta o dissimulada, la mateixa ideologia i el mateix estat d'esperit de Gonzalo Queipo de Llano.

• • •

Catalunya és una vella nació viva. La nostra llengua és, fa més de mil anys, la llengua popular de la gent catalana. Va ésser una de les primeres llengues novo-llatines que va assolir la categoria de vehicle de cultura, i pel renaixement del segle passat — paral·lel als altres renaixements nacionals — ha tornat a assolir-la amb plenitud.

Les llengües populars i culturals de l'Espanya d'avui tenen dins el propi territori, la sobirania literària, oficial i docent. Per tant, Catalunya ha de donar al seu idioma, en la casa pròpia, aquesta triple sobirania. Ben lluy de desprendre's, en el terreny lingüístic, d'allò que ja ha aconseguit, ha d'esforçar-se a aconseguir allò que encara li manca perquè la nostra llengua sigui igual, en drets i honors a les seves germanes.

A. ROVIRA I VIRGILI

Lleó Blum

No ha fet declaracions derrotistes

París, 18. — Ahir els periòdics reaccionaris obeint, sense cap mena de dubte, a una consigna, publicaren

unes declaracions del senyor Lleó Blum, vice-president del grup socialista de la Cambra. Aquestes declaracions es referien a la situació a l'Espanya republicana que els periòdics reaccionaris presentaven, canviant el sentit de les paraules del senyor Blum, com a crítica.

El vice-president del Consell surt al pasal pas aquest matí d'aquestes falses informacions amb una nota que diu:

«El senyor Lleó Blum es veu obligat a oposar el desmentiment més absolut a les versions donades per diferents periòdics del matí, de les declaracions que féu ahir davant el grup socialista de la Cambra, sobretot pel que fa a la política exterior».

La reunió del Govern de Catalunya

El Consell ha nomenat nous representants a la Comissió Mixta de l'Estatut

Seran sancionats i, fins i tot destituïts, els Ajuntaments que funcionin de manera irregular

Ahir, a un quart de set de la tarda, es reuní el Consell de Govern de la Generalitat de Catalunya, sota la presidència del conseller primer, Joan Terradelles, en funcions de President delegat.

A la reunió hi assistiren tots els consellers excepte els de Treball i Cultura, Rafael Vidiella i Carles Pi i Sunyer, respectivament, per trobar-se ambdós absents, el primer a la U. R. S. S. i el segon a París.

El Consell acabà a tres quarts de deu de la nit, i els primers a sortir foren els consellers Comorera, Calvet i Serra Pàmies, els quals no feren cap manifestació, així com tampoc el senyor Terradelles; el primer únicament es limità a dir que havia estat un Consell tranquil i de tràmit.

LA REFERENCIA OFICIAL

El conseller Sbert, en rebre els periodistes, els facilità la següent referència del Consell:

«El conseller primer ha donat compte al Consell de l'entrevista que va celebrar amb el President del Consell de Ministres, senyor Negrín, en la qual es va posar de manifest, una vegada més, per una i altra banda, el desig de cordialitat i collaboració.

El Consell ha acordat nomenar nous representants a la Comissió Mixta de l'Estatut de Catalunya, la qual designació ha estat motivada perquè alguns dels seus membres actualment són consellers i altres han deixat d'ocupar càrrecs que justificaven la seva participació a l'esmentada Comissió o bé n'ocupen d'altres que són incompatibles. Els designats són: Pere Coromines, Pere Mias, Nicolau d'Olwer, Quero Molares, Josep Irla i Serra Moret. Han quedat pendents de designació els representants suplents.

El conseller de Governació i Assistència Social ha informat al Consell sobre el funcionament dels Ajuntaments de Catalunya i ha posat de manifest diverses irregularitats que justifiquen en alguns casos la seva destitució. El Govern està disposat a actuar amb tota energia contra aquests abusos i ha autoritzat el conseller per a procedir al nomenament de comissaris municipals i per a dissoldre alguns municipis. El Govern posarà tot el seu esforç per a ajudar, dintre de l'esfera limitada de les seves possibilitats dels moments actuals, als Ajuntaments de Catalunya, però cal que amb l'escusa de necessitats locals els Ajuntaments no contribueixin a crear més dificultats encara a la reraguarda.

El Govern ha acordat concedir un crèdit de dues-centes tones de blat de llavor per tal d'auxiliar les comarques del Baix Ebre. El conseller de Proveïments ha informat de la reunió tinguda amb el director general d'Economia del Govern de la República i amb el director general de Proveïments del mateix Govern, en la qual es va estudiar la coordinació de les dues organitzacions oficials, ja que subsisteix íntegrament el Departament de Proveïments de la Generalitat amb les funcions que fins ara ha vingut exercint.

Finalment s'aprovaren diversos decrets de tràmit, la llista dels quals serà facilitada a la premsa.»

Antena

En ús d'aquell perfectíssim i honorable dret que les democràcies en actiu donen als seus ciutadans, nosaltres hem subratllat o comentat declaracions i conductes polítiques. Mai no ens ha preocupat l'andrama afectat per les nostres crítiques. Els nostres lectors constitueixen excel·lent testimoni quant a la nostra actitud davant de les actuacions d'organitzacions i de partits. La nostra crítica no ha sentit ni sent preferència per ningú més que per als actes o conductes que s'ho mereixen.

• • •

A «La Rambla» no li han semblat gens cordials ni equànimes els nostres comentaris del dimecres sobre algunes qüestions del III Congrés de la UGT. Hem d'aclarir que tots aquells comentaris prenien per base textos absolutament ortodoxos, trets de les planes de «Treball».

El redactor de «Pasquí» evoca la cordialitat antifeixista. Quelsavol altre diari —amb més raó— podria fer-ho. «La Rambla», no.

Difícilment es pot donar un altre cas d'obcecació com el que pateix el diari del vespre. En notes breus s'ha mostrat fins a la sacietat el desig d'encalçar —personalment— elements del nostre partit. «La Rambla» té en la seva història un parell de titulars a espècie de comentari a actituds de personalitats molt estimades per nosaltres que no tenen, ni de molt, res a veure ni amb la cordialitat ni amb la delicadesa antifeixistes.

I ja no entrem a discriminar la mena de cordialitat antifeixista emprada des de certes publicacions notòriament psuquistes...

¿Quina nova modalitat de la cordialitat s'intenta introduir en el nostre país? ¿Es que es creu que els republicans ens acontentem amb unes bones relacions escrites o verbals? No ja per a casa el sistema fracassat a base de Comitè d'Enllaç que només serveix per a plànyer-se...

Fóra caure massa en la innocència el creure que n'hi ha prou d'evocar la cordialitat sense obligar-nos a res. Protestem la manera d'abraçar-nos en públic i de barallar-nos en privat. Poden parlar i exigir cordialitat els que no hagin coaccionat els nostres militants des de certs organismes oficials. Poden també pregonar cordialitat els que no hagin advertit als elements d'Esquerra que per a menjar calia canviar de partit.

No volem una cordialitat en el pa-

(Passa a la pàg. 3)

Alvarez del Vayo dimiteix de les funcions de comissari general de l'Exèrcit i el substitueix Crescencià Bilbao

Supressió de les missions de Propaganda del Comissariat de Guerra

El «Diari Oficial del Ministeri de Defensa» publica les ordres següents:

«Vnc a acceptar la dimissió que de llur càrrec de Comissari general de l'Exèrcit de Terra ha presentat el senyor Juli Alvarez del Vayo.

Ho comunico a V. E. per al seu coneixement i compliment. Barcelona, 17 de novembre, del 1937 — Prieto.»

«Vinc a disposar que s'encarregui interinament de les funcions de Comissari general de l'Exèrcit de Terra el sots-comissari senyor Crescencià Bilbao, el qual, al mateix temps, seguirà exercint el càrrec de Comissari general de l'Exèrcit de l'Est.

Ho comunico a V. E. per al seu coneixement i compliment. Barcelona, 17 de novembre, del 1937. — Prieto.»

CESSI DE LA PROPAGANDA DEL COMISSARIAT DE L'EXERCIT DE TERRA

Ha estat disposat que a partir d'aquesta data, quedin suspeses totes les missions de propaganda que el Comissariat venia realitzant, i es deixaran d'editar les publicacions al seu càrrec i cessarà tot el personal amb categoria de Comissari o sense aquesta que realitzés les esmentades funcions, sense que hi hagi cap acoblament de tot ni de part de l'esmentat personal a cap dels serveis peculiars del Comissariat.

Entrevista Halifax-Neurath

Berlín, 18. — Lord Halifax ha visitat avui l'Exposició de Caça.

Aquesta tarda, ha celebrat una nova entrevista amb el ministre d'Afers Estrangers.

Aquest número ha estat visat per la censura

En descobertes efectuades a l'Est i a Llevant les nostres forces han agafat a l'enemic material bèl·lic

Als mateixos sectors l'artilleria republicana ha actuat intensament

(Vegeu informació a la pàgina 3)

Un altre tifó a Filipines

Manila, 18. — Un nou tifó violentíssim ha assolat les illes Leite. Els danys són molt importants.

Diversos centenars de ciutadans han quedat sense allotjament. Hi ha dos-cents morts. El tifó ha pres la direcció Nord-est.

La personalitat de lord Robert Cecil

Londres, 18. — Lord Robert Cecil of Chewood, que ha rebut avui el Premi Nobel de la Pau, nasqué el 14 de setembre del 1864. És el tercer fill del marquès de Salisbury.

Començà a intervenir en política l'any 1906. Fou ministre durant el bloqueig del 1916 a 1918, i Lord del Segell Privat en el primer Gabinet Baldwin.

Després de la guerra consagrà totes les seves activitats al servei de la pau i de la Societat de Nacions. de la qual ha estat des del prin (p) un gran propulsor.

Lord Robert Cecil es president de la Concentració Universal per la Pau.

ELS «CAGOULARDS» PREPARAVEN UN COP D'ESTAT I LA POLICIA TROBA GRANS QUANTITATS D'ARMES

MARX DORMOY CONFIRMA L'AMPLITUD DEL COMPLOT

París, 18. — Als passadissos de la Cambra, el ministre de l'Interior Max Dormoy, ha conversat amb els periodistes sobre l'estat de les investigacions que fa la policia respecte a l'organització clandestina dels «Cagoulards». El ministre ha declarat que l'afer pren a cada moment més grans proporcions i ha confirmat que el complot era de veritable importància.

L'AFER PREN PROPORCIONS

París, 18. — Als cercles judicials s'afirma que l'afer dels «Cagoulards» pren grans proporcions; però, com és natural, es guarda gran reserva sobre els seus detalls.

De totes maneres, s'ha pogut confirmar que es tractava d'un complot contra l'Estat i que el complot tenia ramificacions molt importants a tota la nació.

Les indagacions de la policia han posat en clar que el mes de setembre darrer es va tenir coneixement que un gran nombre d'elements afiliats a determinats partits polítics, però que en foren separats o que es separaren voluntàriament, havien fundat una organització secreta, la finalitat de la qual era preparar un aixecament armat.

La preparació s'anava fent lentament, però curosament; es preveien tots els seus detalls, puix que adhuc s'han trobat dipòsits de lliteres, ambulàncies, material sanitari en abundància, etc.

El setembre darrer es practicaren quatre detencions, relacionades amb aquest afer, però no se'n parlà fins ahir, a causa d'haver descobert la policia, en el terme de poques hores, els dipòsits de material de guerra ja conegut.

Continuen a la capital i a provin-

(Passa a la pàgina 3)

Als Centres Oficials

GENERALITAT DE CATALUNYA

EL CONSELLER SBERT ES PREOCUPA DE REORGANITZAR LES INSTITUCIONS D'ASSISTENCIA SOCIAL

El conseller de Governació i Assistència Social, senyor Sbert, va visitar dimecres les institucions d'Assistència Social de Manresa, acompanyat del director general, senyor Dot, i del comissari d'Hisendes Locals, senyor Bilbeny.

En rebre ahir els informadors, el senyor Sbert els ha donat compte d'aquesta visita i ha manifestat que havia pogut conèixer les dificultats en què es troba l'Ajuntament de Manresa, com molts altres, per a resoldre els problemes plantejats per les obligacions imposades en desaparèixer les institucions de beneficència privada i per l'afluència de refugiats. I ha afegit:

—Ultra les dificultats per al forniment de queviures, que no són de competència del meu Departament, els Ajuntaments han de fer front a la manca de mitjans de tota mena per a atendre un contingent de necessitats que abans restaven desatesos o a mercè de la iniciativa privada. A Manresa, els Ajuntaments d'Esquerra havien fet una intensa política d'assistència social, i Manresa té avui una xarxa d'institucions modèliques. Malgrat totes aquestes dificultats, aquestes institucions representen un índex molt més alt que el que tenia la beneficència particular.

El conseller Sbert ha acabat dient que al seu Departament s'estudiava la concentració i la reorganització de la xarxa d'institucions comarcals i de vegueria a tot Catalunya

JOAN CASANOVES, AL PALAU DE LA GENERALITAT

Ahir migdia estigué al Palau de la Generalitat, en visita oficial, el President del Parlament Català, Joan Casanoves. En absència del conseller de Finances en funcions delegades de President de la Generalitat, Josep Terradelles, fou rebut pel Sots-Secretari de Finances, Carles Martí Feced.

SERA OFRENADA A LA U. R. S. S., UNA BIBLIOTECA DE LA CULTURA CATALANA

El «Diari Oficial de la Generalitat» d'ahir publica una ordre del Departament de Cultura pel qual disposa la constitució d'una biblioteca formada per obres representatives dels diversos aspectes de la cultura catalana, la qual serà oferta per la Genralitat a la Biblioteca de Moscou, en ocasió de la commemoració del XX aniversari de la Revolució Soviètica.

POBLE DE CATALUNYA!!...

Obriu subscripcions
Feu recaptes
Celebreu festivals a profit de la grandiosa «Diada d'Homenatge als Fills del Combatent i als Hospitalitzats» que per al dia 2 de gener organitza AJUT CATALA

AJUNTAMENT

EL FISCAL DE CATALUNYA COMPLIMENTA L'ALCALDE

L'alcalde senyor Hilari Salvador, ha estat complimentat pel Fiscal General de Catalunya, senyor Francesc Serra Pacheco.

ALS DEUTORS D'ARBITRIS MUNICIPALS

Es posa a coneixement dels deutors d'arbitris municipals pel concepte d'anuncis de l'Exercici de l'any 1936, que els rebuts de referència han estat lliurats a la Recaptació en període no voluntari, i que havent estat dictada per l'alcalde la providència d'apremi, i publicada aquesta en el «Diari Oficial», amb data del 16 del corrent mes, a partir de l'esmentada data i fins el dia 26 del corrent mes podran retrar llurs rebuts, amb el deu per cent d'apremi, a les Oficines del carrer Ample, 22, de 9 a 1 i de 4 a 6. Trancorregut aquest termini serà augment el recàrrec fins el vint per cent i es fa avinent que es procedirà contra els qui no els hagin satisfet, fins a la total realització de llurs descoberts, i seran a càrrec dels deutors les despeses que s'originin.

PER ALS SOLDATS QUE LLUITEN AL FRONT

El Comitè de Control de la Companyia General Espanyola d'Electricitat «Làmparas Metal» ha fet un donatiu de 500 pessetes destinades a la compra de robes d'abric per als soldats que lluiten al front.

* * *

Donatius en robes d'abric efectuats t l'Oficina installada als baixos de la Casa de la Ciutat, amb destinació als soldats de l'Exèrcit de l'Est.

Dia 16: ciutadans A. Nieto, Joan Boix, Ramon Montmenen, Joan Mañé, Albert Tornato, Dolors Abareda, S. Pérez, Esteve Carrera, una cutadana, un veí del carrer de Muntaner, 83, bis, quart, tercera, una família catalana, M. G., Teresa P., Fàbrica Fabra i Coats, Secció exàmens, Antònia Padrosa, Maria López, Maria Barrera, un ciutadà X.

Dia 17: Aveli Llorente, V. Pons, F. Moral, Josep Vila, Manuel Guerra, Salvador Ruiz, el Moncayo, Empresa collectivitzada, Bontventura Sala, Teresa Vinardell, La Gran Moda, Magdalena Ló, Josep Foster, Miquel Mur i Mur, Lluís Cardona, Bartomeu Bastar.

* * *

L'alcalde, senyor Hilari Salvadó ha rebut de «La Protectora de l'Espectacle, Secció Primera Xurrers, la quantitat de 450 pessetes, producte d'una subscripció feta entre els socis, amb destinació a la campanya pro-Abric del Combatent. La Junta de l'entitat ha lliurat 10 pessetes més de donatiu de cada un dels membres, o sigui en total 50 pessetes, per tal de completar la xifra rodona de 500 pessetes, donatiu que l'alcalde ha agraït com es mereix.

PALAU DE JUSTICIA

VISTA DE CAUSES

Al Tribunal Popular número 1 s'ha vist la causa contra Josep Solé per tinència il·lícita d'arma, el qual fou absolt.

També s'ha vist una causa contra Jaume Tusquelles per homicidi per imprudència. El processat, amb l'autobús que conduïa, atropellà una criatura quan aquesta creuava la carretera de Ribes. També ha estat absolt.

El Tribunal Popular número 2 ha absolt també Miquel Badenas, per tinència il·lícita d'arma de foc.

UN TELEGRAMA DEL PRESIDENT DE LA REPUBLICA

El President de l'Audiència ha rebut el següent telegrama del secretari de S. E. el President de la República:

«Donat compte a S. E. del seu telegrama, m'encarrega li signifiqui el seu agraïment per les seves demostracions d'adhesió al règim i la seva cooperació al triomf de la causa de la República. Salutacions afectuoses.»

GRAN ASSORTIMENT DE CATIFES NUADES A MA
HOTEL DE VENDES
PELAYO, 8 — TELEFON, 14370

EXERCIT DE L'EST

ACLARIMENT

Per a coneixement dels interessats es notifica que segons disposa l'Excm. senyor sots-secretari del Ministeri de Defensa Nacional (Exèrcit de Terra), en telegrama del 14 de l'actual mes, els generals no estan afectats per l'O. C. del 7 de setembre darrer (D. O. núm. 216), puix que solament cita caps i oficials.

PRESENTACIONS

S'ordena la presentació en aquesta Comandància Militar (Secció de Personal i Assumptes Generals, Passeig de Pi i Margall, 113), dels tinents Josep López i Castañeda, Martí Vila i Josep Baldoví i Foz.

PAQUETS AL FRONT

Els familiars del personal pertanyent a la 144 Brigada Mixta de la 44 Divisió que desitgin trametre paquets al front, poden passar a fer-ne lliurament al domicili de «Carretera de Sarrià, 22», fins el dia 23 d'aquest mes.

J. E. R. E. C.
FEDERACIO DE BARCELONA

Són convocats tots els delegats i sots delegats de districte a la reunió que tindrà lloc el proper divendres, dia 19, a dos quarts de set de la tarda, al local de la Rambla de Catalunya, 24, principal.

Es prega a tots la màxima puntualitat.

El secretari general.

ORDRE PUBLIC

ROBATORI A UN TINENT DE LA BRIGADA INTERNACIONAL

A la Direcció General de Seguretat assabentaren als periodistes d'un servei portat a terme pels agents de València.

Es tracta que al Bar Novelty, de la capital valenciana, quatre individus, després de divertir-se junt amb un tinent de la Brigada Internacional, súbdit anglès, el nom del qual no consta, l'emborratxaren i li robaren la cartera, on portava onze mil pessetes.

El robat denuncià el fet i marxà cap al front. La policia féu els esbrinaments necessaris i va poder detenir els autors, anomenats Josep Ortega Guerrero (a) «Niño de Ortega», Gabriel Fernàndez Campos (a «Pitoto», M. Pinto Chacron i Josep Gonzàlez Rodríguez. A aquest últim, a casa seva, li trobaren 600 pessetes.

Tots ells es confessaren autors del fet i foren posats a la disposició del Jutjat corresponent.

AGRESSIO

En una taverna de Gramenet de Besòs discutiren Esteve Serra i un tal Eugeni. Ambdós tragueren armes, però foren desarmats pels concurrents. Moments després, l'Eugeni es va treure un revòlver i disparà contra Esteve i el ferí de pronòstic reservat.

L'agressor es féu escàpol.

LLETER QUE NO SATISFA UNA PENYORA

El jutjat de guàrdia rebé un expedient contra el lleter Lluís Marsà, al qual fou imposada una multa de mil pessetes per vendre la llet en males condicions i que encara no l'ha feta efectiva.

ROBATORI DE JOIES

A la joieria de Jaume Cardellach de la Ronda de Sant Antoni, els lladres s'apoderaren d'un maletí de l'amo, on guardava joies per valor de dotze mil pessetes.

DUES MENES DE LLADRES

Ha estat posat a disposició del Tribunal d'Urgència, Sebastià Ramos, el qual venia cols a sis pessetes cada una.

A l'Hospitalet foren detinguts disset individus que es dedicaven a prendre fruites i verdures dels camps.

LA VIDA A LA CIUTAT

CONFERENCIES

El diumenge, a les cinc, a «Pentalfa», Rambla de Canaletes, 9, A. Sànchez parlarà sobre «Krisnahmurti i el Naturisme», i O. Sanz sobre «Vacunes i injeccions són perniciosos per a l'organisme humà».

CONVOCATORIES

La Primitiva Española, Germandat d'Artistes de Varietats i Circ, convoca els seus associats a l'assemblea extraordinària que es celebrarà avui, divendres, dia 19, a les deu de la nit al seu estatge social.

Donada la seva urgència no es convoca particularment.

LES ARTS

ELS PREMIS DEL PRIMER CONCURS LITERARI DE L'AGRUPACIO D'ESCRIPTORS CATALANS

Ha estat emès el fall d'aquest Concurs Literari. El premi de conte és atorgat a «Una nit obscura», de Mercè Rodoreda. L'accèssit al conte «La superstició del meu tinent», d'A. Artís-Gener.

El premi de poesia és atorgat a «Elles i altres poemes» d'Agustí Bartra. L'accèssit a «Hora còsmica», de Ramon Bech.

L'accèssit del premi de comèdia, que ha estat declarat desert s'atorga a la comèdia «El Marsellès», de Josep Maria Francès.

El premi d'assaig es declara desert.

Formaven el Jurat els senyors Pompeu Fabra, Josep Lleonart i Carles Riba.

DIVERSES

ASSOCIACIO DE GRADUATS SOCIALS DE CATALUNYA

En la darrera Junta general extraordinària d'aquesta entitat, fou aprovada per aclamació la gestió del Comitè i elegida la següent Junta Directiva:

President, Lluís Porte i Prats; vice-president, Julià Barriuso; secretari, Josep Valls i Bigorra; vice-secretari, Angel Elies i Pérez; tresorer, Joan Ullod i Pueyo; comptador, Rafael Ferrando; bibliotecari, Lluís G. Balasch; vocals, Benvingut Borràs i Serrés, Blai Puig, Joaquim Soler, Josep M. Figueres, Montserrat Jansà i Berta Sobregrau.

Va acordar-se, també, reiterar l'adhesió i salutació al President de Catalunya, altres autoritats i Claustre de Professors, i aportar roba per al combatent i obsequiar els associats que estiguin al front complint llurs deures.

Mens d'arreu de Catalunya!!

Demaneu als vostres pares que us deixin contribuir a la «Diada d'Homenatge als Fills del Combatent i als Hospitalitzats», que organitza AJUT CATALA per al dia 2 de gener del 1938.

AJUT CATALA et correspondrà. No oblidis AJUT CATALA.

Ha començat el II Curset de monitors esportius de l'educació militar

El passat dia 15 començà al campament pre-militar de Pins del Vallès, el segon curset intensiu per a monitors i auxiliars, que són els que engrossiran els quadres dels que porten a cap la preparació física dels joves de les lleves del 1939 i 1940, dins el pla aprovat pel Ministeri de Defensa del Govern de la República. En aquest curset assistiexen 325 alumnes vinguts de totes les comarques de Barcelona. Entre ells es troben destacats atletes de diferents especialitats i molts propulsors de l'Educació Física sortits de centres i ateneus populars.

El curset és dirigit pels tinents Gumersind Brunet i Jaume Angel, assistits per un estol de monitors.

Pel que fa referència als participants, cal destacar en aquesta ocasió altra vegada l'entusiasme i franca camaderia i el zel per a seguir endavant la gran tasca de l'educació de la joventut per a totes les exigències de la nostra lluita d'independència.

LES NOVETATS MES DISTINGIDES
CAMISERIA
MORIMIGO
CLARIS, 4
SASTRERIA
PREUS ELS MES CONVENIENTS

LA MUSICA

ELS CONCERTS SIMFONICS POPULARS DE LA BANDA MUNICIPAL

Diumenge vinent, dia 21, a un quart de dotze del matí, tindrà lloc al Palau de Belles Arts el 163 Concert Simfònic Popular de la Banda Municipal, amb el següent programa:

PRIMERA PART. — «Rosamunda» (obertura), de Schubert; «Per als funerals d'un mariner bretó», petit poema simfònic, de Rhenè-Baton; «Dansa dels fallaires», del poema líric Canigó, de Pahissa; «Avant per la Pàtria» (obertura), de Pujol.

SEGONA PART. — «El Carnaval Romà» (obertura), de Berlioz; «Suite de la damnació de Faust», de Berlioz.

Entrada lliure. Tiquets de seient a una pesseta, a profit dels Hospitals de Barcelona.

LES EMISSIONS MUSICALS DE LA DIRECCIO GENERAL DE RADIODIFUSSIO

El diumenge vinent, dia 21, a les nou del matí, el mestre organista Joan Sunyé i Sintes donarà, al Palau Nacional de Montjuïc, un altre concert amb l'orgue monumental de l'esmentat Palau, i amb el següent programa:

«Fuga en sol menor», Joaquim Oxinagas; «Intento», Antoni Soler; «Sonata núm. 4», Carles Baguer; «Andante». Manuscrit anònim del segle XVII. «Tocatta i Fuga en re menor», J. S. Bach.

Aquest concert serà radiat per les emissores «Ràdio Barcelona» i «Ràdio Associació de Catalunya».

* * *

També el diumenge vinent, però a les deu de la vetlla, serà radiada per totes les emissores d'ona normal de Catalunya, la tercera sessió de l'audició integral dels Quartets de Beethoven, a càrrec del Quartet de Corda de Barcelona.

El programa està constituït de la manera següent:

«Quartet III, en re major», op. 18, número 5.

«Quartet XII, en mi bemoll», op. 127.

El Consell Directiu del Comitè d'Indústria de la Premsa

El Comitè d'Indústria de la Premsa Diària de Barcelona després d'elegir el seu Consell Directiu en la forma següent: President, «La Rambla»; secretari, «El Noticiero Universal», i vocals: «El Día Gràfico», LA HUMANITAT i «Mañana», ha acordat per unanimitat que el nou Consell, en el desenvolupament de les seves tasques, dediqui primordial interès al problema de la normalització del repartiment de paper per a la premsa, per tal d'aconseguir que desapareguin totalment les anomalies que en aquest aspecte es creu que existeixen.

El nou Consell ha acceptat aquest encàrrec segur de trobar-se assistit per tots els membres que integren el Comitè, així com que les seves gestions seran defensades per les autoritats competents.

EL CUPO DEL CEC

En el sorteig públic efectuat ahir dia 18 de novembre, sortiren premiats els números següents de totes les sèries: amb 25 pessetes el 140 i amb 3 pessetes el 40, 240, 340, 440 540, 640, 740, 840 i 940.

El telèfon de nit de «La Humanitat» és el 14446

No pot circular carbó vegetal sense guia

Havent estat disposat per Decret de 4 de l'actual, que no podrà circular cap quantitat de carbó vegetal que no vagi provista de la Guia corresponent, es fa avinent a tots els comerciants de carbó, per tal d'evitar-los sorpreses, que aquestes guies solament seran lliurades pels Ajuntaments i en impresos especials facilitats pel Departament d'Economia.

FRONTO «NUEVO MUNDO»
CADA DIA, A DOS QUARTS DE QUATRE, GRANS PARTITS A MA I A RAQUETA PER QUADRES MIXTOS
Vegeu detalls per cartells

FRONTO TXIKI ALAI
Avui, tarda, a les quatre:
ANTONIA - LOLILLA
contra
TRINI - AURELI
Nit, a les deu:
ALEGRIA - ANGELITA
contra
NATI - AURORA
Detalls per cartells

PERDUDA
cartera-moneder, amb receptes de metges i carnet i targetes de racionament a nom de Ramon Rivera.
Es pregada la seva devolució, per tractar-se de malalts, a Salvà, 22, segon, segona.

TRENCATS GUARIMENT RAPID I ECONOMIC
ORTOPEDIA TEIXIDO ARIBAU N.° 5

Camiseria
Ferrer Batlles
36, Boqueria, 38
Sueters, Pullovers, Caçadores, Bufandes, Guants, Pijames, etc.
Camises a mida
Mitges FERRO de garantia

MAS & ROCA
CAMISERS
VESTITS LLANA MARCA PASTORA - VESTITS LLANA MARCA DR. RASUREL
PREUS BARATISSIMS
PORTAFERRISSA, 24 i 26
FONTANELLA 16

CLINICA GALLEGO - VIES URINARIES
Consulta 11 a 1, 4'30 a 9. F. 10 a 1
Carrer Nou de la Rambla, 18. PELL SANG VENERI PROSTATA. MATRIU IMPOTENCIA DIATERMIA Director: Dr. Riu Porta

PREOCUPACIONS EVITABLES
Dificultat d'aprovisionament de combustible.
Llargues i molestoses esperes per a adquirir-lo.
Tardança en poder condimentar les viandes i, sovint, irregularitat en les menjades per aquests entrebancs.
Tot això us ho podreu evitar, mestresses de casa, adquirint un
FOGÓ ELÈCTRIC.

Visiteu les nostres Sales de Demostracions i vegeu els diferents models i tarifes especials.
"SERVEIS ELÈCTRICS UNIFICATS DE CATALUNYA"
Plaça Catalunya, 2 Arcs, 10

FRONTO NOVETATS
Avui, tarda, a les quatre, a pala:
MUÑOZ - LEJONA
contra
AZPIOLEA - PUJANA
Detalls per cartells

Frontó Principal Palace
Avui, tarda:
SARASUA - LECUE
contra
ELOLA - ERMUA
MOTRICO - GOENAGA
contra
JOSECHU - GARATE
Detalls per cartells

ENCENEDORS

CASA SUBIROS
Hospital, 42 Tel. 13651

El Govern de la República

ELS SENYORS TERRADELLES, SBERT I NICOLAU D'OLWER HAN VISITAT EL CAP DEL GOVERN

Després de la recepció als periodistes estrangers, el President del Consell rebé la visita del conseller delegat, senyor Terradelles; del conseller de Governació, senyor Sbert; del governador del Banc d'Espanya, senyor Nicolau d'Olwer, i de l'Executiva de la UGT.

Més tard va despatxar amb els sots-secretaris de Finances, d'Economia i de Presidència, i a la una de la matinada el doctor Negrín va retirar-se a descansar.

VISITES AL MINISTERI DE JUSTICIA

Ahir al matí visitaren el ministre de Justicia, la Junta de Govern del Tribunal de Cassació, i la Junta de la «Unió Democràtica de Catalunya», acompanyada del diputat del Parlament Català, senyor Romeva.

PER A LA CONSERVACIO DEL TRESOR ARTISTIC

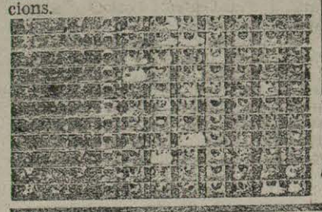
Temps enrera, el ministeri de Justicia cursà unes circulars als presidents de les Audiències per tal que trametessin unes relacions dels edificis de caràcter religiós que hi havia abans del 18 d'abril del 1936 i el procés seguit en cada un d'aquests edificis.

Aquestes relacions continuen arribant al ministeri i en algunes províncies hi ha la relació completa.

El propòsit del ministeri és conservar el patrimoni artístic i l'estat com a gestor dels edificis i portar el control de tots aquests locals.

Del resultat d'aquestes relacions dependrà la confirmació en alguns d'aquests edificis que continuïn els que actualment els ocupen.

El ministeri s'ha dirigit a la Generalitat perquè, per conducte dels presidents de les Audiències, contribueixin a aquesta labor i trametin també al ministeri aquestes relacions.

EL SENYOR CASANOVES VISITA EL MINISTRE DE LA GOVERNACIO

El ministre de la Governació, senyor Zugazagoitia ha romàs al seu despatx i ha treballat amb els secretaris i el personal del Ministeri.

A dos quarts de dues de la tarda ha rebut la visita del President del Parlament de Catalunya, senyor Casanoves, amb el qual ha conversat llarga estona.

MINISTERI DE COMUNICACIONS

El ministre de Comunicacions, senyor Giner de los Ríos, en el seu últim despatx amb el director general d'Obres Hidràuliques i Ports, senyor Artigas, signà l'aprovació del projecte de la Sèquia número 1 del pantà de Foix. Aquesta obra hidràulica de la qual s'incautà l'Estat, permet l'embassament de sis milions i mig de metres cúbics d'aigua i regarà una zona de Vilanova i la Geltrú de 2.500 hectàrees. Actualment solament existeix el pantà i el primer tros del canal principal, per la qual cosa no produeix cap classe de rendiment. Ara, i amb la construcció de la sèquia esmentada, es podran anar regant escalonadament les terres que han de servir-se de l'aigua d'aquell pantà al mateix temps que quedarà resolta la crisi de treball que existeix en aquella comarca.

* * *

Han visitat el director general d'Obres Hidràuliques i Ports, una Comissió presidida per l'alcalde d'Igualada per a interessar-se per la construcció del pantà de Jorba, que ha d'embassar nou milions de metres cúbics a la conca del riu Anoia. Els comissionats han posat de relleu l'interès de les comunitats de regants perquè es faci aquella obra, la qual cosa es demostra amb la construcció, amb recursos propis, del camí de serveis per a aquell pantà.

El director general ha informat els visitants sobre les normes en què han de subjectar-se per tal de portar a cap l'últim tràmit, que és el compromís d'auxilis a l'Estat, a l'objecte que pugui ésser signat definitivament el projecte pel senyor Giner de los Ríos i portat al Consell de Ministres, que és el que ha d'autoritzar l'execució de l'obra.

COMUNICATS DE GUERRA

Comunicat oficial del Ministeri de Defensa amb les notícies rebudes fins les 20 hores del dia 18 de novembre del 1937:

CENTRE. — Pel voltants del Pinar de l'Hospital Clínic (Ciutat Universitària), l'enemic volà una contramina que causà alguns danys a les nostres posicions.

EST. — L'artilleria pròpia disparà sobre forces enemigues que realitzaven rellevaments a Villatuerta i sobre les posicions de Santa Quiteria, Valdeparadas, Pilatos Altos i Regordín, del sector de Zuera. També féu foc contra una caravana de cotxes que de Saragossa es dirigia a Fuentes de Ebro i contra aquest poble.

En servei de descoberta, patrulles pròpies de l'Alt Aragó agafaren a l'enemic diverses caixes de municions.

ANDALUSIA. — Lleuger tiroteig en alguns sectors.

EXTREMADURA. — Poca activitat, manifestada per tiroteigs en diversos punts, i canoneig enemic sobre Valsequillo.

LLEVANT. — En incursió realitzada per forcès lleials al sector de Puerto Escandón, es recollí algun material.

Duel d'artilleria a l'esmentat lloc i hostilització del trànsit ferroviari.

Comença la sessió parlamentària francesa

París, 18. — A les 9'30, sota la presidència d'Herriot i amb assistència de Chautemps i Bonnet s'ha obert la sessió de la Cambra. 31 oradors s'han inscrit amb temps limitat.

LA SESSIO DEL MATI

París, 18. — René Chateau, radical socialista independent, és el primer orador que fa ús de la paraula per a desenvolupar la seva interpel·lació sobre les conseqüències de la política financera del Govern i les mesures que pensa prendre per tal de continuar consolidant l'obra del Front Popular. Demostra que, a pesar de les lleis socials, moltes empreses han fet grans beneficis. Demana mesures enèrgiques per a evitar l'evasió de capitals.

Li contesta Bonnet, ministre d'Hisenda. Recorda els poders financers limitats que s'han concedit al govern. La Cambra i el Senat precisaren que els plens poders tenien per objecte conservar la cobertura metàl·lica sense recórrer al control dels canvs.

Marcel Heraud, de la Federació Republicana, desenrotlla la seva interpel·lació sobre política general del govern.

LA SESSIO DE LA TARDA

A les tres de la tarda ha continuat la sessió a la Cambra.

En primer lloc, formula la seva interpel·lació el diputat Tixier, de Vgnancourt, el qual es refereix a política general, i ataca el Govern, especialment als elements socialistes que hi ha.

Demana que els radicals i radicals-socialistes s'orientin en un sentit «nacional». Aquesta demanda provoca crits i protestes a diversos sectors de la Cambra.

El diputat comunista Duclos pren la paraula seguidament, i critica la política de «pausa». Demana que siguin augmentats els sous de determinats funcionaris, i que siguin processats La Rocque i Tardieu (aplaudiments a l'extrema esquerra, i protestes a la dreta; gran escàndol).

Després, el ministre de Finances, senyor Bennet pronuncia un discurs sobre la situació econòmica i financera del país.

Posa de relleu que s'ha contingut l'exportació d'or i que serà reintegrat l'empréstit fet a Londres.

El senyor Bonnet anuncia que caldrà recórrer aviat a l'estalvi, per tal d'efectuar un empréstit d'uns 18 t 20 milions.

Es suspèn la sessió a les 4'55.

AL SENAT

París, 18. — Aquesta tarda s'ha reunit el Senat. S'ha ocupat de diversos afers de tràmit, i ni ha tractat cap qüestió política.

El Senat es tornarà a reunir dimarts que ve.

El Partit Comunista es permet criticar el Govern basc i expulsa del Partit el conseller Astigarrabia

N. de la R. Publiquem, a títol d'informació, el text de la resolució del P. C. sobre Astigarràbia. Nosaltres no hi hem de dir res. Només prometem als nostres lectors que les pàgines del nostre diari estaran obertes per la defensa d'un home que va saber complir amb el seu deure.

* * *

València, 18. — S'ha fet pública la següent resolució adoptada pel Ple del Comitè Central del Partit Comunista respecte a Joan Astigarràbia:

1. El Comitè Central ha comprovat, i així ho ha declarat el propi Astigarràbia, secretari general del Partit Comunista d'Euscadi i conseller del Govern basc, que dit individu ha lluitat conseqüentment contra la política del Partit Comunista d'Espanya i el seu Comitè Central, del qual forma part.

2. Astigarràbia declara que la seva lluita contra la política del Partit, la portà al mateix Euscadi sabotejant les resolucions del Ple celebrat a Madrid el mes d'abril del 1936, i impedí l'aplicació de les del Ple de març del 1937. Realitzà una política de «compadrazgo» matant tota iniciativa de partit i s'oposà a tota innovació de quadres que servis per l'enfortiment i el desenrotllament d'aquest. Al mateix temps, que es converteix en el director del moviment fraccional que a Euscadi Existia utilitzant la vigilància policíaca i el terror polític contra els camarades que s'atrevien a discrepar d'ell.

3. Astigarràbia declara i el C. C. comprova que ha lluitat criminalment contra la Internacional Comunista i manifesta que mai el preocuparen ni poc ni molt les resolucions preses en el seu VII Congrés i ell mateix es qualifica com a un dels pitjors enemics del poble soviètic, del comunisme i de la Internacional Comunista.

4. Astigarràbia ha lluitat conscientment contra la Unió Soviètica, qualificant de contrarevolucionari un dels fets històrics de la política internacional per a la pau, el pacte franco-soviètic; interpretant amb mentalitat de trotsquista emboscat, com ell mateix declara, la ingent tasca realitzada pel proletariat de la URSS sota la direcció del partit bolxevic i les grans ensenyances que de la seva inigualada experiència es deduïa pels comunistes i masses revolucionàries de tots els països. Astigarràbia ha donat el seu assentiment i la seva participació a la política reaccionària i claudicant d'Aguirre al Govern basc, en el que es refereix a l'Exèrcit, als Comissaris i a la propaganda en general; al fet que les grans empreses seguissin essent explotades pels grans capitalistes, no oposant-se a la política reaccionària que realitzava el Govern, de franc ajut al capitalista contra les reivindicacions dels treballadors i les conquistes democràtiques de la revolució, impedint que el Partit d'Euscadi reaccionés i s'aprssés militarment i políticament a organitzar la defensa intransigent de Bilbao i d'Euscadi; com ell mateix declara, ha seguit una «catastròfica actuació com a membre del Govern» consistent a supeditar els interessos de les masses i de la revolució a l'«estabilitat del Govern».

A la vista de tots aquests fets que proven clarament el paper de traïdor que dintre del nostre partit ha jugat Joan Astigarràbia, el Ple del Comitè Central del Partit Comunista d'Espanya decideix que sigui expulsat del seu si com a membre del Comitè Central i del Partit, portant anexa aquesta decisió la seva separació com a conseller del Govern basc.

No hi ha cop d'Estat a Nanquin

Kashing en poder dels nipons

Nanquin, 18. — De font oficial es desmenten certes informacions circulades amb insistència avui en algunes capitals estrangeres, segons les quals s'havia produït un cop d'Estat a Nanquin.

KASHING EN PODER JAPONES

Xang-Hai, 18. — Segons informacions que arriben a l'agència Reuter de font japonesa, aquesta tarda les tropes japoneses han entrat a Kashing.

ELS FORTS DE FUSHAM EN PODER XINES

Londres, 18. — De l'agència Reuter, des de Xang-Hai:

Malgrat la presa de Kashing pels japonesos, els forts de Fusham, al Iangtse, continuen a mans dels xinesos. S'anuncia oficialment que el nombre de víctimes nipones —a excepció de les tripulacions de la flota — s'eleva a la regió de Xang-Hai, entre el 23 d'agost i el 15 de novembre, a 9.760 morts i 29.850 ferits.

Davant la imminència d'un desembarcament a Xefu, a la província de Shantung, els xinesos es replegaven cap a l'oest.

BOMBARDEIGS JAPONESOS

Xang-Hai, 18. — L'agencia xinesa Central News rep informacions de Sutxeu en les quals s'anuncia que la marina de guerra japonesa ha bombardejat durant els darrers dies les bateries xineses de Fuixan i Langxan, situades a la vora del riu Iangtse. Tanmateix, les tropes japoneses no han pogut efectuar cap desembarc.

Al contrari, les tropes xineses consoliden les seves posicions i tenen contingut l'avanç japonès.

A Xegii i als voltants de Kiahing es registraren ahir sagnants combats que duraren tot el dia.

CENT MIL SOLDATS XINESOS, DESARMATS I FAMELICS, EN «TERRA DE NINGU»

Xang-Hai, 18. — Una alta personalitat de l'exèrcit japonès ha declarat a la premsa que el front xinès es reorganitza sobre una línia que s'estén des de Suxeu fins el Iangtse.

Les forces xineses pugen a uns 300.000 homes.

Cent mil soldats xinesos desorganitzats, que marxen a la desbandada, desarmats i afamats, pul·lulen entre les línies xineses i japoneses, en el «no man's land», de tot el front, sense arribar a incorporar-se a cap unitat xinesa.

ELS JAPONESOS DESAIENTEIXEN L'OCUPACIO DE L'ILLA D'HAINAN

París, 18. — L'ambaixada japonesa en aquesta ciutat publica aquesta tarda la nota oficiosa següent:

«La premsa parisenca d'ahir va publicar certes informacions procedents d'una agència estrangera, segons les quals, el Japó havia tramès un ultimàtum a França, i li demana que suspengui totes les expedicions de material de guerra a Xina, sota l'amenaça d'ocupar l'illa d'Hainan.

El ministre japonès d'Afers Estrangers ha desmentit categòricament aquesta informació.

La premsa d'aquest matí publica fragments d'un discurs pronunciat pel senyor Bérenger, en el qual s'expressaven conceptes semblants.

L'ambaixador japonès ha desmentit categòricament totes aquestes afirmacions.

REFUGIATS

Pequin, 18. — Les autoritats japoneses anuncien que 15 anglesos 16 russos, 15 alemanys, 14 italians i 8 suïssos, amb les seves dones i fills, es troben refugiats actualment a Taiiuanfu.

E. R. C.

Comarcal d'Osona als afiliats al Partit

Els Estatuts d'aquesta Comarcal fixen que en els mesos d'abril i novembre ha de celebrar-se el Ple Comarcal ordinari. Havent-se acordat en el darrer celebrat a Taradell que el present Ple es celebraria a Manlleu convoca per al dia 21 de novembre a les nou del matí, al local d'esquerra Republicana de Manlleu, sota el següent ordre del dia:

1. — Lectura i aprovació de les actes anteriors.
2. — Discussió i aprovació de l'estat de comptes.
3. — Discussió i aprovació de la gestió del Comitè Comarcal.
4. — Discussió i aprovació de les proposicions rebudes amb el termini d'anticipació reglamentari.
5. — Elecció del nou Comitè Executiu.
6. — Precs i preguntes.

La guerra contra el feixisme i l'estructuració de la societat, nascuda de la revolució, han arribat al seu punt àlgid. Cal que establim un contacte fermíssim entre tots nosaltres per tal de donar a la nostra actuació una sola directiu, perquè tingui l'eficàcia necessària, i ni un sol esforç esdevingui estèril i improductiu. Creiem arribada l'hora d'actuar intensament i d'adoptar a la causa antifeixista totes les nostres energies, de canalitzar-les i de fer-ne una acció comuna i uniforme. Per tot això exposat, creiem que fareu tot el possible per tal d'enviar a la reunió del Ple Comarcal dos representants vostres, els quals hauran d'anar posseïts d'una credencial del vostre Centre. Esperem que llegireu detingudament la memòria que aquesta Comarcal presentarà al Ple, per si creieu convenient durant l'acte fer alguna observació.

LES COMARQUES

LLEIDA

ALARMA. — DETENCIO DE L'AUTOR D'UNA MORT

Lleida, 18. (Per telèfon). — Sobre l'alarma d'aquest matí, el Gabinet d'Informació de la Caserna general, ha facilitat la següent nota:

«Aquest matí, aproximadament a les onze, diversos aparells facciosos venien en direcció a Lleida. Es donaren els senyals d'alarma corresponents i els nostres caces sortiren en direcció als enemics, els quals es feren escàpols abans d'arribar a Lleida.

En la seva figuda ràpida, descarregaren les bombes damunt d'un camp allunyat a la població, sense que s'hagués de lamentar cap desgràcia. Als deu minuts, es donava per acabada l'alarma. Lleida reprenia el seu aspecte normal».

* * *

—Aquest matí, un soldat que es troba a Lleida amb llicència, anomenat Jaume Molins Portellas, en passar per un carrer ha reconegut Pere Pascual Mestre, de 16 anys, l'ha detingut i l'ha portat a la Comissaria d'Ordre Públic, i l'ha acusat d'ésser l'autor de la mort d'un germà seu, fet ocorregut a Tremp, el dia 11 del corrent mes. El detingut ha restat a disposició del Jutjat de Tremp.

Segons les nostres referències, a les onze de la nit de l'esmentat dia, es trobaven llegint a la Biblioteca Popular de Tremp el detingut Pascual i Josep Molins, de 17 anys d'edat.

En acomiadar-se l'un de l'altre, i després d'haver traspassat la porta, sonà una detonació de pistola metralladora, i caigué instantàniament mort Josep Molins. Pere Pascual llançà l'arma i es féu escàpol.

La Policia fa gestions per a esbrinar si es tracta d'un homicidi per imprudència o bé d'un assassinat.

GIRONA

En aquesta Comissaria Delegada continuen rebent-se certificacions de les Actes de constitució dels Ajuntaments de les nostres comarques d'acord amb les disposicions vigents dictades pel Consell de la Generalitat. Darrerament s'han constituït els següents:

GIRONA. — L'Ajuntament ha quedat constituït amb nou representants d'Esquerra Republicana de Catalunya; nou de la CNT; nou del Partit Socialista Unificat; tres de la Unió de Rabassaires i tres d'Acció Catalana Republicana. Ha estat elegit alcalde Pere Cerezo, d'Esquerra Republicana.

ORDIS. — L'Ajuntament ha quedat constituït amb tres representants d'Esquerra Republicana de Catalunya, tres del Partit Socialista Unificat i tres de la CNT. Ha estat elegit alcalde Josep Reixach, del Partit Socialista Unificat.

PALAFRUGELL. — L'Ajuntament ha quedat constituït amb sis representants d'Esquerra Republicana de Catalunya, sis de la CNT i cinc del Partit Socialista Unificat. Ha estat elegit alcalde Ramir Deulofeu, d'Esquerra Republicana de Catalunya.

ESPOLLA. — L'Ajuntament ha quedat constituït amb tres representants del Partit Socialista Unificat, tres d'Esquerra Republicana de Catalunya, tres de la CNT i un de la Unió de Rabassaires. Ha estat elegit alcalde Joan Matalí, del Partit Socialista Unificat.

ALBONS. — L'Ajuntament ha quedat constituït amb tres representants d'Esquerra Republicana de Catalunya, dos de la CNT, dos del Partit Socialista Unificat i un de la Unió de Rabassaires. Ha estat elegit alcalde Jaume Ros Ferrer, d'Esquerra Republicana.

BALAGUER

Un altre republicà i catalanista ha caigut al front d'Aragó. L'excel·lent militant del nostre partit Josep Justribó, de la lleva del 1931, ha mort al front de Sabiñánigo. Una bala li travessà el cor.

La trista notícia ha causat pregona impressió. Es tracta d'un jove tot desinterès i que sempre havia demostrat el seu sentiment republicà i catalanista. Significuem a la seva família i al Centre d'Esquerra Republicana el nostre més profund condol.

Sir Robert Hodgson, nou encarregat comercial prop de Franco

Londres, 18. — L'Agència Reuter publica la següent informació procedent de San Sebastian:

«El senyor Sangroniz, cap del gabinet diplomàtic del general Franco, ha rebut una notificació del nomenament de Sir Robert Hodgson, ex-encarregat d'Afers estrangers a Moscou, en qualitat de representant britànic a l'Espanya rebel.

Sir Robert Hodgson tindrà sota les seves ordres cinc o sis adjunts o secretaris. San Sebastian serà el lloc de residència del seu quarter general. Hom creu que seria difícil que Mr. Hodgson pogués installar-se a Burgos (on es troben els «ministeris» de Finances i Comerç), puix que aquesta ciutat està extraordinàriament poblada.»

Es probable que l'adjunt de Sir Robert Hodgson sigui Mr. C. B. Jerram, que és avui secretari comercial de l'Ambaixada d'Anglaterra a Hendaia.

Korda i Goldwyn tindran la majoria a la United Artists

Nova York, 18. — Alexandre Korda i Samuel Goldwyn han convingut a pagar sis milions de dòlars per la l'opció del 60 per 100 de les accions de la United Artists Corporation. Aquesta majoria era detentada fins ara per Mary Pickford, Douglas Fairbanks (fill) i Charlie Chaplin.

Persecució contra comunistes a Polònia

Varsòvia, 18. — La persecució contra els elements comunistes s'intensifica a tot el país. Actualment es veuen tres processos anticomunistes d'importància, a Polònia.

En efecte, a Bialistok han comparegut davant del Tribunal un mestre i dinou alumnes d'una escola, acusats d'haver rebut subvencions d'una organització comunista estrangera.

A Lublin, 40 joves estudiants i obrers han estat processats per haver realitzat «activitats subversives».

Finalment, a Kielcz, han estat processats trenta persones per haver organitzat cèl·lules comunistes i haver distribuït material de propaganda «procedent de Moscou».

antena

(Ve de la pàg. primera)

per, per a fer bonic. Ens interessa una amistat sincera, aquella que cura de no influenciar *els militants d'un altre partit, emparant-se amb certes prerrogatives l'existència de les quals, fins fa poc, eren conegudes per tot Catalunya.*

¿A quina mena de cordialitat se'ns vol sotmetre per consigna?

* * *

Nosaltres, en el comentari del dimecres, tractàvem de fer rectificar l'actitud antisindicalista que alguns pretenen imposar a la UGT. catalana. Observàvem —a la vista de declaracions polítiques produïdes en l'esmentat Congrés— l'anòmala situació en què es va collocant els cinc-cents mil ugetistes no psuquistes. ¿Creuen certs elements de la UGT. que poden tirar al dret sense preocupar-se de molestar la doctrina política de la majoria dels seus afiliats? ¿No justifiquen, d'aquesta manera, la intervenció política d'altres organitzacions en activitats purament, fins ara, econòmiques, sindicals?

¿Es vol esbiaixar aquesta preocupació que es fan a hores d'ara milers de republicans i de catalanistes amb la tapadora d'una cordialitat que vol imposar el silenci?

* * *

I que l'al·ludida preocupació té un fonament ho corroboren: ahir, un ponent del Congrés, en dir que la fusió UGT., PSU. i P. C. existeix «de fet», i avui les següents paraules pronunciades en el mateix Congrés, per Edmond Gonzàlez, vice-president de l'Executiva de la UGT, d'Espanya: «Aquesta unió, base de força, és possible que arribi algun dia a servir d'exemple per a la unió del Partit Comunista, del Partit Socialista i la Unió General de Treballadors».

Tota mena de preocupacions i recels, doncs, són ben lògics i raonables. Persones autoritzades ja s'acostumen a confondre la UGT. amb uns partits polítics.

Agitació al Kènia

Mombassa, 18. — L'agitació que d'un temps ençà es nota a les colònies britàniques s'ha estès ara al Kènia, on els indígenes comencen a celebrar reunions i els líders donen proves de gran activitat.

En aquesta ciutat acaba de celebrar-se una assemblea d'indígenes, en la qual s'ha protestat pel fet que les autoritats britàniques donen preferència als blancs en tots els aspectes de la vida del país, i especialment perquè se'ls concedeixen les terres de la part alta de la colònia, el clima i condicions higièniques de la qual regió són millors que a les terres baixes.

Els indígenes estan decidits a recórrer al Govern de Londres, per mitjà del Congrés Nacionalista Hindú de Bombai.

Itàlia vol l'autarquia

Roma, 18. — Amb motiu de celebrar-se l'aniversari de l'aplicació de les sancions econòmiques contra Itàlia, quan la guerra d'Etiopia, s'han celebrat dues grans manifestacions en aquesta capital.

També a províncies s'han celebrat manifestacions d'aquesta mena.

En tots aquests actes s'ha donat un caràcter de propaganda del projecte d'autarquia econòmica, de Mussolini.

ULTIMA HORA

Un incident sorollós entre Chiappe i els comunistes

París, 18. — En reprendre's la sessió de la Cambra de Diputats, l'exprefecte de policia de París i diputat per la capital, senyor Chiappe, formula la seva interpretació sobre la política general del Govern, i especialment sobre les mesures que aquest pensa prendre «per restablir la pau pública a l'interior, i defensar la independència nacional contra totes les potències estrangeres.

Chiappe ha atacat amb insuïtada violència el partit comunista, i pregunta al ministre de l'Interior si entre les detencions que s'estan practicant amb motiu del descobriment d'un complot contra la seguretat de l'Estat no pensa en aquells 72 persones que s'asseuen a la Cambra amb el nom de diputats comunistes.

Es promou un formidable avalot a la Cambra. Els elements d'esquerra, que d'ençà que Chiappe ha començat a parlar, no han parat d'incrementar-lo, dirigeixen ara dures paraules a Chappe.

El ministre de l'Interior prova d'intervenir per apaivagar els esperits, però no aconsegueix imposar-se. El President de la Cambra reclama silenci, però el tumulte va en augment, perquè contra les manifestacions dels diputats esquerristes s'alcen els de la dreta, que insulten llurs adversaris polítics.

D'uns escons als altres surten disparats els més diversos projectils. Molts diputats, amb dos dits ficats a la boca, xiulen estrepitosament Chiappe.

El tumulte és tan gran, que Herriot, que presideix la Cambra, suspèn la sessió.

En reprendre's per segona vegada la sessió de la Cambra, Chiappe acaba com pot el seu discurs, sense que es registrin incidents d'importància.

Pren la paraula a continuació el president del grup radical-socialista senyor Elbel.

A continuació s'acorda jornar fins a demà la continuació de les interpel·lacions.

S'aixeca la sessió

El Parlament egipci reprèn les tasques

El Caire, 18. — Avui ha reprès les seves tasques el Parlament egipci. Per primera vegada, el rei Faruk ha presidit la sessió de reobertura.

Faruk ha pronunciat un discurs en el qual posà de manifest les excel·lents relacions que hi ha entre Egipte i Anglaterra.

L'exposició de París ha estat visitada per trenta milions de persones

París, 18. — Aquest matí s'ha venut a l'Exposició el bitllet d'entrada al recinte número 30.000.000.

ELS «CAGOULARDS» PREPARAVEN UN COP D'ESTAT

(Ve de la 1ra. pàgina)

cies els escorcolls i detencions, moltes de les quals es practiquen entre persones de gran significació social, que apareixen complicades en l'afer.

ELS ESCORCOLLS POLICIACS

París, 18 — Continua activament realitzant-se l'enquesta sobre els descobriments d'armes. Els agents de policia han efectuat un escorcoll al domicili d'un anticuari anomenat Mauler, al carrer Rotrou, i ha descobert en un soterrani dissimulat, 134 fusells, 45 pistoles metralladores alemanyes «Schmeisser», diversos milers de cartutxos i nombroso efectes militars.

La policia ha practicat aquesta tarda un escorcoll en els magatzems d'una empresa dedicada a transports fluvials, situada al carrer Beausire.

Al fons d'un armari ha estat descoberta una petita porta que dóna pas a una habitació contígua, en la qual s'han trobat quaranta-quatre caixes de trenta dues bombes de mà cada una, una important quantitat de cartutxos, disset fusells de caça, tres fusells de guerra, onze mosquetons de fabricació italiana i cinc fusells de fabricació alemanya.

El propietari, un individu anomenat Laromiguière, ha fugit, però sembla que serà detingut molt aviat. Les municions descobertes han estat transportades al dipòsit militar de Vincennes.

A darrera hora d'aquesta nit la Sûreté Générale anuncia que en un nou escorcoll domiciliari practicat, han estat trobats catorze canons antitancs, disset fusells i 100 metralladores.

Estats Units i Anglaterra iniciaran negociacions comercials

Londres, 18. — Tant a aquesta capital com a Washington hom creu que aquesta mateixa nit serà publicada una declaració anunciant l'obertura de negociacions comercials entre Anglaterra i els Estats Units.

L'opinió anglesa atribueix importància enorme a aquestes negociacions, que son interpretades com una manifestació d'apropament econòmic entre les potències anglosaxones i com un acte l'abast polític del qual ha d'esser particularment important en les circumstàncies actuals.

CORDELL HULL CONFIRMA LES NEGOCIACIONS

Washington, 18. — Els representants de la premsa han estat rebuts pel Secretari d'Estat, senyor Cordell Hull, el qual els ha confirmat que està en projecte la negociació d'un tractat comercial amb Anglaterra, sobre la base de la reciprocitat.

Es la primera declaració oficial que es fa als Estats Units sobre aquest projecte d'acord comercial anglo-saxó, que sembla que ha de tenir també repercussions polítiques. Les negociacions preparatòries han durat anys sencers, i mai els dos Governs no arribaven a trobar un punt de contacte.

Es creu que les negociacions oficials començaran dintre de breus setmanes.

El departament d'Estat anuncia que a més a més de les negociacions comercials amb Anglaterra se n'entaulearan amb el Canadà, amb la mateixa finalitat d'elaborar un acord comercial.

LES CONDICIONS MUTUES

Londres, 18. — Es creu saber, als cercles competents, que entre les concessions mútues que es faran Estats Units i Anglaterra, en virtut del projectat acord comercial, hi haurà: reducció de drets duaners per a les importacions, especialment les de productes alimentaris, reducció de drets duaners per a productes textils i industrials, facilitats de pagaments, etc.

IMPRESSIO D'ULTIMA HORA

Londres, 18. — (Impressió de mitja nit del nostre corresponsal especial). — Les declaracions que ha fet aquesta tarda a la Cambra dels Comuns Neville Chamberlain, sobre l'obertura de negociacions comercials amb els Estats Units, han produït als cercles parlamentaris profunda impressió.

Tot i que es tracta evidentment de negociacions comercials, la major part de membres de la Cambra dels Comuns creuen que el tractat que es projecta concertar tindrà el valor d'un pacte polític.

Als cercles parlamentaris ben informats, no es dissimula que tant els dirigents anglesos com els nord-americans tenen el propòsit de donar aquest caràcter polític al tractat comercial en qüestió. Als indicats cercles s'afegeix que el govern nordamericà no es decidí fins fa dos o tres dies a acceptar un compromís de principi, la qual cosa explica el fet que no s'hagi donat publicitat ni s'hagin fet comentaris de cap mena a projecte de pacte, malgrat fer molt de temps que hi havia entaulades unes converses preliminars.

Es posa de relleu que la decisió de principi de Washington, seguida de la publicitat que des de les altes esferes britàniques s'hi ha donat, es registra precisament en uns moments en què Anglaterra no vol donar la sensació d'estar sola.

De manera general, l'obertura d'aquestes negociacions —desitjades pel 90 per cent dels membres de la Cambra des de fa molt temps—, és rebuda amb gran satisfacció en tots els nuclis polítics, els quals posen de relleu que la concertació de l'acord comercial esmentat significaria —al marge de consideracions polítiques— l'aproximació econòmica de dues nacions els comerç de les quals, és el més important del món.

Els fronts actuals no estan en les condicions dels del Nord i no hi ha motiu de sentir-nos pessimistes

Madrid, 18. — «El Sindicalista» afirma: Els facciosos —no hem de negar-ho— envien moltes de les seves forces que han pres el Nord a altres fronts, però no totes ni tantes com es creu. Moltes d'aquestes tropes han quedat a Astúries, ja que l'enemic sap, que cap poble, cap, no accepta de grat la seva doctrina. A nosaltres als pobles que hem reconquistat a l'enemic no ens ha estat precís pensar en la defensa dels seus habitants, sinó al contrari, les nostres tropes han estat esperades amb innegable alegria com a signe d'alliberament, el contrari del que els succeeix alsfeixistes.

No volem dir amb això que no ens en preocupem en absolut, el problema que se'ns ha plantejat per la presa del Nord, no, però sense que per això no ens sentim pessimistes fins determinats extrems. Els fronts actuals no estan en les condicions dels fronts del Nord.

Vaixell italià que explota

Brest, 18. — El vapor italià «Bocaccio», la tripulació del qual ha estat recollida pel vapor holandès «Tagjandoen», havia fet explosió vint milles al sud-oest de l'illa d'Ouessant.

El vapor italià procedia d'Hamburg, i no de Gènova com s'havia cregut en els primers moments, i portava un carregament de municions. Sembla que ha estat aquest carregament que ha fet explosió.

Es confirma que un dels tripulants del «Bocaccio» ha desaparegut. El «Tagjndoen» es dirigeix a Dunkerque.

Les autoritats argentines expulsen sindicalistes italians

Gribaltar, 18. — Aquesta tarda ha arribat a aquest port el vapor italià «Principessa Giovanna», procedent de Buenos Aires, via Las Palmas. Porta a bord cinc sindicalistes italians, expulsats de la República Argentina.

El vaixell ha continuat la seva ruta cap a Gènova, on seran desembarcats els sindicalistes en qüestió.

Les autoritats britàniques havien concedit permís perquè els sindicalistes esmentats poguessin ésser desembarcats a Gibraltar, però el comandant del vaixell italià s'hi ha negat.

El cònsol general d'Itàlia a Gibraltar ha pujat a bord i hai parlat amb els expulsats.

FRONT D'ARAGO

VICTIMES DE LA INDISCIPLINA

Bujaraloz, 18. (De l'enviat especial de Febus). — Aquest matí es donà el senyal d'alarma en advertir uns aparells facciosos que venien cap a aquesta població, perseguits pels caces lleials. Immediatament acudí la gent als refugis, però n'hi hagué que es mostraren contraris a fer-ho desafiant el perill. Fatalment, els avions facciosos, davant de l'atac dels nostres caces i per tal d'alleugir pes, llançaren les bombes, alguna de les quals anà a caure al poble i causà víctimes, precisament entre els que no havien volgut acudir als refugis. Ràpidament foren organitzats els serveis d'auxili mentre els nostres aparells disparaven sense parar sobre els avions feixistes i en tocaren dos, els quals acusaren els dispars per llur marxa irregular. Cal insistir en el fet que gairebé totes les víctimes pertanyen a gent que podent evitar el perill es negaren a anar als refugis, donant així la nota d'indisciplina i fent el sord a les ordres de la Defensa Passiva dictades pel comandament.

Divendres, 19 de novembre del 1937

la humanitat

Barcelona — Any VI — Núm. 1.788

Un professor català de dret internacional i «la política de No-Intervenció»

El professor és Josep Quero i Molares, conegut a bastament als centres universitaris i jurídics, ex-conseller de Justicia de la Generalitat, pertanyent a la generació jove que no ha renunciat ni renunciarà a ésser fidel al partit de la llibertat, que és arreu del món el partit de la intel·ligència.

Prenent per lema aquelles paraules de P. Valery estampades l'any 1931 en «Esguards sobre el món actual» EUROPA SERA CASTIGADA PER LA SEVA POLITICA, Josep Quero ha resumit amb evident esperit de crítica i mètode científic tot el procés de «La política de no-intervenció» en un llibre d'un centenar de pàgines.

Deu capítols contenen amb objectiva precisió tot l'argument i desenvolupament del que a Londres és una posició diplomàtica, i a les terres d'Espanya és un seguici de crims. Ràpidament resten exposats els orígens de la sublevació militar i la seva repercussió internacional; l'origen de la política de no-intervenció, la posició de les primeres potències europees i la del Govern de la República fins la constitució del Comitè de Londres. Són registrades les apel·lacions d'Espanya a la Societat de les Nacions, l'elaboració del Pla de control i les derivacions respecte a la qüestió dels voluntaris i al sistema de control terrestre i marítim. Tota l'activitat diplomàtica referent al conflicte passa en revista documental per les pàgines ofertes per l'encara jove catedràtic a l'Institut d'Estudis Internacionals i de Dret comparat.

L'aparició del disciplinat treball de Josep Quero coincideix amb el més recent recull periodístic de Manuel Benavides, titulat «El crim d'Europa». Aquest crim és aquell pel qual Europa serà punida.

Amb la correcció científica més absoluta desfilen pels capítols de «La política de no-intervenció» les proves fefaents de la suïcida covardia d'uns grans pobles davant l'egoisme homicida d'uns altres. Assistim a la resurrecció de la diplomàcia hipòcrita i mentidera que a mans del feixisme esdevé d'un cinisme revoltant. Es Maquiavel interpretat per bretols.

Pocs espectacles poden ésser tan desmoralitzadors, tan depriments pel concepte ètic de la Humanitat, com la comprovació de veure els representants més ilustrosos dels països que pretenen portar la torxa de la civilització europea jugar grollerament la farsa de la neutralitat, mentre els seus submarins torpedinen indefensos mercants, els seus cuirassats bombardegen inermes ciutats com Almeria, i els seus avions metrallen la pacífica població de les ciutats obertes, amb l'objectiu preferent de les escoles i els hospitals.

Cent vegades més humans i nobles els antropòfags, que no aquests terribles animals de presa representants de les fams i cobejances retardades del feixisme internacional. Us imagineu una reunió de tigres amagant l'instint homicier sota un somriure, les urpes sagnants sota el guant, i vestits de frac i barret de copalta?

Molt forta haurà d'ésser la commoció i la civilització sofrirà espantosa prova quan els representants de pobles com Alemanya o Itàlia, destil·lant milenaris de pretesa i descantada cultura, es presenten a l'horrible joc de parlar de no-intervenció, de desig de pau, d'humanitarisme, en els mateixos instants en què mobilitzen les més afroses forces de destrucció contra el poble que es vanen de voler respectar. Que si la manca de respecte a la paraula i al contacte significa en l'home l'absència de moralitat, ¿amb quins principis, amb quina autoritat moral poden imposar-se als seus propis súbdits els jerarques nazis o feixistes?

Heus ací una de les més clares reflexions que es dedueixen de la tràgica no-intervenció contada amb precisió matemàtica pel nostre ilustre amic Quero Molares.

Sort que entre tanta putrefacció pianen uns noms radiants i purs com el brillar de la seva estrella. De la mentida vil i fastigosa, vestida de frac però millor contrast, es salva la diplomàcia de la U. R. S. S., i d'enllà de l'oceà arriba una veu franca i valenta: la de Mèxic fraternal.

Obra d'actualitat, doncs, imprescindible per qui vulgui portar el compte exacte de la posició de la tràgica ibèrica en el tauler de la diplomàcia europea, és la de Josep Quero Molares. Hauríem volgut, però, que la presentació material de l'edició, precisament per anar a càrrec d'un departament oficial, no pogués recordar gens aquella «avara povertà». Quan tantes i tan contraproduents imbecil·litats han sortit amb paper «couché!».

MANUEL GALÉS

Amb els representants de Catalunya pels camins de Castella

Castella i Catalunya es senten unides pel mateix destí

Anem amb els representants del poble català, per terres de Castella. Els delegats contemplen l'ampli cel i la dura terra, amb expressió d'afecte.

Madrid ha quedat allí, darrera el paisatge despullat dels seus voltants. Els catalans tornen a llur terra, emportant-se'n de Castella el millor que ha pogut donar-los: la comprensió per als seus sentiments i la solidaritat per la lluita que sosté Espanya.

Encara vibren els aplaudiments de simpatia que han brotat entorn dels delegats de la Generalitat, a Madrid, a les trinxeres, al Pont dels Francesos, a Torrelodones, a Arganda, i als pobles de Guadalajara.

Al cel trasllueix s'agiten un manyoc de núvols, com un mocador castellà que ens saludés en marxar de les heroiques terres. Jo, madrileny, em sento més a prop que mai dels meus germans els catalans. Ve al meu record una poesia de Joan Maragall, que va tocar ja fa anys, vivament, els meus sentiments d'espanyol: Jo vaig veure els vaixells marxar, plens de fills que donaven per a la mort...I tu cantaves a prop del mar com una boja. On els teus vaixells? On els teus fills? ¡Espanya, Espanya, ja res no tens...!»

Així parlava el gran català de l'Espanya. Així li va cantar el seu dolor de català i d'espanyol: «Escolta Espanya la veu d'un fill que et parla en llengua no castellana; et parla en llengua que en ell ha llegat la terra aspra...» La mateixa emoció que em va fer sentir el poeta en veure en el seu sentiment el meu propi, el sento ara en acompanyar els catalans.

I ells s'emporten també de Madrid, la nostra mateixa emoció. Es Jaume Miravitlles, el qui l'expressà amb les seves paraules i amb les seves mirades plenes d'entusiasme. Les seves paraules són com una salutació a aquesta terra castellana, que ara recorrem:

—No desconeixiem a Catalunya la magnífica actuació dels castellans. De la seva gesta n'havien parlat els periòdics, i l'havia difòs la ràdio. Però sense que dubtéssim de tan alt heroïsme i sabéssim, naturalment, tot el que sofria sense queixar-se de la seva sort, i el que de Madrid es deia crèiem que podria entrar quelcom l'afany natural de l'elogi, i de sembrar estímuls. Ara hem vist que tot el que s'ha escrit i s'ha dit, és poc, en comparació amb la realitat. L'exemple de Madrid profueix admiració i entusiasme. Cap poblede món no pogué assolir aquest grau de capacitat, fortalesa i sacrifici. Hem visitat els fronts, hem estat al Pont dels Francesos i a Torrelodones. Com va dir l'escriptor Viladomat, aquests combatents i aquest poble de Madrid, han sostingut una lluita d'heroïsme constant, que no té res de frívola ni de passatgera. No és l'afectació d'un instant, que tot seguit s'apaga, Respon pel contrari a unes característiques molt fondes de la raça. Es un any de resistir colors sense debilitar-se —i ni tant sols condoldre's— que ha posat a prova el poble de Madrid, fent ressaltar les seves privilegiades qualitats humanes, el seu heroïsme, la seva capacitat de treball, de serietat i de resistència, responen a fondes condicions de la seva mentalitat i de la seva vida.

En preguntar-li la seva opinió sobre el trasllat del Govern a Barcelona, ens va dir:

—Entre les forces que s'han de lliurar a la guerra per a guanyar-la, figuren el de l'heroisme popular que tantes proves n'ha donat el poble espanyol i la referent a la producció. Podem representar-nos a l'Espanya que està sota l'autoritat del Govern legal, com una piràmide; la cúspide s'alça fins Madrid, la seva base, descansa a les províncies de la reraguarda. Entre elles figuren com les de major realisme industrial, les catalanes. Es precis que Catalunya posi en moviment —per tal que donin el màxim rendiment— tota la seva potència industrial. I per això, res millor que el Govern radiqui on es troben tals reserves, i on es pot desenvolupar amb amplitud i estar en fàcil contacte amb aquestes activitats. Crec d'un gran encert, la residència del Govern a Barcelona i crec que això ha de contribuir a accelerar la nostra victòria.

Aquestes són les paraules que Jaume Miravitlles, Conseller de Propaganda de la Generalitat, expressa en abandonar la terra de Castella. Paraules que no sols presideix l'afecte i la cordialitat, sinó que demostren la coincidència que hi ha a tots els cors d'Espanya, respecte els mitjans que hem de posar per a prosseguir amb eficàcia la nostra lluita. Allí a Madrid, quedaren les aclamacions amb què el poble madrileny acollí l'art crític de Catalunya, exposat en danses i peces musicals per la cobla Albert Martí.

Han quedat allí dalt les esteles d'aplaudiments amb què eren acollides les poesies recitades en llengua catalana. I aquí i allí, viu latent la fe en l'esdevenidor d'Espanya, d'aquesta Espanya que el passat oprobiós de la monarquia no li permitia conèixer-se a si mateix. Catalunya vivia distanciada de Castella i no es coneixien i en conèixer-se saben respectar-se en llurs qualitats peculiars i comprendre's i sentir-se units en el mateix destí.

Un ex-primer ministre egipci es casa, als 62 anys d'edat, amb una vienesa de 17

Londres, 18. — Tewfik Nessim, baixà ex-primer ministre d'Egipte, es troba actualment a Londres on consulta metges especialistes de malalties nervioses, amb el fi de «venjar el seu honor» i casar-se amb una noia vienesa, de 17 anys, Maria Huebner, filla d'un hoteler de Viena. Efectivament, l'honor de l'ex-politic sembla greument perjudicat per l'ordre del tribunal d'El Caire que obliga al baixà Nessim, de 62 anys, a examinar-se per un metge, a petició de la família de l'interessat. Es precis afegir que el descobriment de la «debilitat» de Nessim i dels seus amics seguí el matrimoni de Nessim amb la bonica vienesa, la qual va conèixer en el bar paternal. Entre altres obsequis, l'agraciada jove rebé 50.000 lliures esterlines. Llavors la família considerà que Nessim baixà no estava bé de facultats mentals. L'ex-primer ministre s'embarcà secretament per tal de consultar diversos especialistes parisencs, els quals el trobaren en perfecta salut mental. Ara ve a Londres en viatge semblant.

AQUEST NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA

Parla el ciutadà...

LA INDUSTRIA TINTORERA, ENCARA

He llegit la nota «aclaratòria» publicada a la premsa pel Comitè de la Indústria de Tintoreries de Robes Usades, en la qual «justifica» els motius pels quals no pot atendre les demandes dels clients degut —segons ells— a la manca de primeres matèries.

Fins aquí, i fins a cert punt, no hi hauria res a dir, però... es dóna el cas, i que és el meu, precisament, que la meva muller va portar a una tintoreria «colectivizada» el seu abric a darrers del mes de setembre, i calculà que quan comencés el fred el tindria llest.

Cansada ja d'anar a preguntar com està l'abric de referència, i d'escoltar les raons que la dependenta s'escarrassa a donar-li per tal de justificar-se, se li va ocórrer demanar —cosa a la qual té un perfecte dret, perquè l'abric se'l va pagar ella — que li fos retornat tal com estigués, a la qual cosa es va negar rodonament la dependenta, allegant que no podia fer-ho per tal com l'abric va éser tramès a la «central» i no podia precisar ara on es troba.

De manera que no solament no es compleixen els encàrrecs, sinó que, a més, s'extravien les peces.

En el rebut que li fou lliurat com a justificant, diu: «Caduca a los tres meses», de manera que passat aquest temps no té dret a reclamar el seu abric.

Caldria, doncs, que l'esmentat «Comitè» donés les ordres oportunes per tal que els que no tinguin més que un abric, i per tant no puguin esperar l'hivern de l'any que ve, els sigui restituït, els sigui lliurat tal com estigui, puix que del contrari serà difícil fer creure al públic —com pretén el «Comitè» en la nota publicada— que les peces no s'extravien.

Pasqual FERNANDEZ

Altres queixes hem rebut del mateix ordre. Com que totes coincideixen, deixem de publicar-les per tal de no cansar els lectors amb la repetició d'un mateix tema.

El Comissariat al front de guerra

AMB LA 31 DIVISIO

Sitamo. — Al poble de.....enclavat al sector ocupat per les forces de la 31 Divisió, ha tingut lloc un festival a honor dels combatents d'un batalló d'una de les Brigades que la componen, amb motiu de la brillant actuació que ha portat a terme en les darreres operacions ordenades pel Comandament.

L'acte ha estat organitzat pel Comissariat de la Divisió i del Batalló, amb el concurs dels elements que componen el Quadre escènic, compost per soldats, amaters improvisats els uns i companys artistes que presten el servei els altres. Hi varen assistir les autoritats militars i polítiques de les respectives Unitats.

Una festa simpàtica en resum, en la qual, es posà de relleu, una vegada més, l'excellent compenetració existent entre els soldats, oficials i Comissaris del nostre Exèrcit Popular, identificats dintre del signe del Front Popular.

Negrín i la premsa estrangera...

Abans d'ahir, el senyor Joan Negrín va iniciar un nou sistema d'interviu. Vint periodistes, representants de les principals agències d'informació i diaris estrangers, preguntant tots a l'hora. I el cap del Govern els responia a tots, emprant amb cadascun el seu respectiu idioma.

L'entrevista tingué els seus moments bons. Les preguntes curioses abundaven. Per començar, es comentava el trasllat del Govern de València a Barcelona.

—¿On ens rebreu la pròxima vegada? —preguntà un periodista al doctor Negrín.

—Ja ho veurem. Qui sap si a Saragossa.

—Quan s'acabarà la guerra? —interrogà un altre.

—Demà mateix —digué el doctor Negrín—, si els rebels volen rendir-se.

I així continuà l'interviu collectiu, durant més d'una hora. Les preguntes pintoresques també tragueren el nas. Per exemple, un americà (americà havia d'ésser):

—Quan ha costat la guerra?

—Busqueu-ho a la «Gaseta». Aneu sumant els crèdits. No pot estar més clar.

I una periodista francesa, amb aquella curiositat natural en les dones, cregué fer una pregunta molt indiscreta:

—¿Com ho fan per entendre's el Govern de la República i el de Catalunya?

—Complint al peu de la lletra l'Estatut de Catalunya —respongué el doctor Negrín a l'acte.

Les respostes agudes i ràpides del cap del Govern foren celebradíssimes per una assistència de qualitat.

En parlar de temes generals, el senyor Negrín ratificà la seva confiança en la victòria i es lamentà que els incidents de la política exterior vinguin creant dificultats a la causa de la República, que és la causa del dret i de la convivència pacífica entre els pobles.

Féu insistència en què el Govern de la República té particular interès a impedir que el conflicte espanyols s'estengui per Europa; però la seva lleialtat amb els compromisos adquirits i les seves previsions, topem sempre amb una política internacional sinuosa que de prosseguir farà inevitable la guerra mundial.

Aludint els preparatius dels rebels, manifestà que aquests no agafaran desprevinguts el Govern.

A preguntes dels periodistes el doctor Negrín tingué frases d'ironia per a qualificar les insídies, superxeries i infundis que circulen aquestes últimes setmanes per la premsa estrangera, sense que molts periòdics de qualificada seriositat abastin a distingir la diferència entre la realitat dramàtica i la farsa.

Assistiren a la recepció el ministre i el suts-secretari d'Estat senyors Giral i Esplà; el suts-secretari de la Persidència, senyor Prat; una Comissió de l'Estat Major de la Marina formada pel capità de navili senyor Valentí Fuentes, el comandant senyor Rafael Quixal i el capità senyor Gonçal Garcia; una altra de l'Aviació, formada pel tinent coronel senyor Hidalgo de Cisneros i el comandant senyor Reyes; una altra de l'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, formada pel general Rojo, tinents coronels senyors Sanjuan, de la Iglesia i Baté i capità senyor Pacheco; el Diricetor general de Carrabiners, senyor Salazar, el senyor Lluís Rubio Hidalgo, cap de Premsa estrangera del Ministeri d'Estat i els periodistes següents: Mr. Percy i F. Wallace, corresponsal de «The Times»; Mr. A. J. Melville, corresponsal de «The Exchange Telegraph»; Mr. Alexandre Liano, corresponsal d'«Agence Information»; Mr. Frank A. Tinsley i Mr. Willians, corresponsals de l'Agència Reuter; Mr. Cabriel du Braüil, corresponsal d'Agence Republicaine d'«Informatin de Presse», de París; Miss Elizabeth Deeble, corresponsal de «Washington Post»; Mr. Robert Okin, corresponsal d'Associated Press; Dr. Ernest Bock, corresponsal del «Manchester Guardian»; Mr. Irving Pflaum, corresponsal d'«United Press»; Mr. J. Papworth, corresponsal d'«United Press»; Mr. Renry Buckley, corresponsal del «Daily Telegraph»; Mr. E. Manuel Kutschnecker, corresponsal-redactor de J. T. A. Telegraphic Agency Ltd; Mr. Joe North, corresponsal del «Daily Worker»; Mr. Robert Burgel, representant de l'Agència Schweiz Spanien; Mr. Jean Stern, corresponsal de l'Agència Espanya; Ignasi Barrado, corresponsal de l'Agència Havas; senyor Joan Tomàs, corresponsal de l'Agència Havas; senyor Just Cabot, corresponsal de l'Agència Espanya i Mr. Almeir, redactor de «Populaire».

Pel servei de Premsa de la Presidència del Consell de minstres hi assisti el cap d'aquest senyor Vázquez Ocaña, el secretari senyor Sanchis Nadal i el redactor d'estranger senyor Viliesid.

Els periodistes i altres invitats foren obsequiats amb un lonx.

VISITES

Després de la recepció dels periodistes, el president del Consell rebé la visita del Governador del Banc d'Espanya, senyor Nicolau d'Olwer, dels senyors Terradelles i Sbert i de l'Executiva de la UGT.

Més tard despatxà amb els sots-secretaris de Finances, Economia i Presidència i a la una de la matinada el senyor Negrín es retirà a descansar.

UNA VERSIO DEL CORRESPONSAL D'HAVAS

París, 18. — El corresponsal de l'agència Havas, a Barcelona, ha donat els següents informes sobre la reunió dels corresponsals de premsa estrangera que, invitats pel president, senyor Negrín, foren rebuts a la Presidència del Consell:

—Interrogat sobre la resposta a la nota de Londres, referent a la retirada de voluntaris, el senyor Negrín subratllà que els anexos a la nota foren rebuts el dia 14 i que el problema es troba en estudi. El senyor Negrín destaca que de totes maneres la tasca de la Comissió seria bastant feixuga per tal com —explicà—els rebels es disposen a camuflar les tropes colonials —tunisencs, tripolitans, etiops— en tropes marroquines. El president del Consell, estima, de totes maneres, que el Marroc, tenint en compte que solament és un protectorat espanfol, no exclou que els marroquins han de considerar-se com a voluntaris. A continuació afirmà que hi ha més de 70.000 «voluntaris» italians entre els rebels compreses les reserves de la policia de reraguarda.

Referint-se a la política exterior, el doctor Negrín declarà que d'actitud del Govern davant de la propera reunió de la Societat de Nacions dependrà de les circumstàncies.

Finalment afirmà convençut que el conflicte espanyol no pertorbarà la pau d'Europa. Més aviat creu que aquesta pau podria veure's amenaçada per les «concupiscències que desvetllen Dinamarca, Austria i Txecoslovàquia».

El comte Volpi volia 20 o 30 milions de lliures...

Però a la City no estan per imprudències

Londres, 18. — El comte Volpi, ex-ministre de Finances d'Itàlia i president de la Confederació feixista d'indústries, que es troba actualment a Londres, sembla que ha fracassat en la missió que li havia confiat Mussolini: cloure un empréstit amb la City.

El periòdic «Daily Herald», òrgan laborista, que és el que dóna la notícia, continua dient: «El «duce» sap que un empréstit concedit directament al Govern italià és, políticament, impossible. Però un empréstit concedit a la indústria italiana potser hauria tingut un resultat immediat. Volpi hauria volgut un crèdit de 20 a 30 milions de lliures esterlines, durant dos o tres anys. Però no ha trobat cap ajut. Adhuc els cercles simpatitzants amb Itàlia, des del punt de vista polític, s'admet que deixar diners al Govern de Roma, sigui el que sigui l'interès, és un joc massa perillós per als banquers prudents. A excepció dels crèdits comercials a curt termini, no és una institució privada la que pugui prestar a Itàlia sense garantia de la Tresoreria o del Banc d'Anglaterra.

Es un fet conegut que no existeix la més petita possibilitat que es concedeixi aquesta garantia, almenys durant el temps que la política italiana continuï essent el que és.

La Temporada de Teatre Català 1937-38 serà patrocinada i subvencionada per la Generalitat i l'Ajuntament

Avui el «Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publica una Ordre de la Conselleria de Cultura en virtut de la qual és posada sota el patronatge de la Generalitat de Catalunya la Temporada 1937-1938 de Teatre Català, de la Comèdia.

En el text del Decret es diu que la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona han acordat subvencionar conjuntament la dita temporada, en quant sigui de dotze mesos, amb la quantitat de 100.000 pessetes, de la qual correspondran 50.000 a cadascú.

La companyia del Teatre Català de la Comèdia, abans Teatre Poliorama, estarà composta per artistes del Sindicat de la Indústria de l'Espectacle (CNT) i dirigida pels primers actors Enric Borràs i Pius Daví. Es la companyia, doncs, que ja fa uns dies treballa al teatre de la Rambla dels Estudiss.

En el Decret aquest es diu que el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona nomenaran un delegat cadascú, els quals tindran àmplies atribucions en la formulació del pla artístic, admissió d'obres, muntatge escènic, control administratiu i quant afecti l'orientació fixada.

Seguidament el mateix «Diari Oficial» publica una altra Ordre, també del conseller de Cultura, per la qual és nomenat delegat del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, per a la Temporada 1937-1938 que es donarà al Teatre Català de la Comèdia, el senyor Joan Cumelles.

Els aficionats al teatre català veuran amb gust aquest nomenament de Cumelles, autor, actor i gran apassionat de l'escena. Esperem que, amb la seva intervenció, la temporada del Poliorama assoleixi una real categoria artística.

Carol de Romania, vel·leïtós en amor i en política

Bucarest, 18. — Els membres del nou Gabinet prestaren jurament al rei. Tatarescu, en un discurs pronunciat amb aquesta ocasió, precisà el programa del seu Govern, declarant: Prosseguirem l'obra de consolidació interior i continuarem millorant l'estat de les classes treballadores, especialment les rurals. El rei expressà la seva satisfacció que Tatarescu aconseguís formar nou Govern, a base l'altres factors, a més del partit liberal.

Sembla que el partit feixistitzant de Vaida Voevede formarà part del front electoral que organitza el partit liberal. Va prenent cos la maniobra del rei contra el partit nacional-camperol, el gran partit d'esquerra de Romania partidari de les tendències democràtiques. Com se sap, aquest partit, per bé que dirigit per Mihalanche, té com a figura de prestigi Maniu, l'home que va fer possible la tornada del rei Carol a Romania, però el que s'oposa terminantment als capricis anticonstitucionals del frívol Carol. A més, el partit nacional-camperol és partidari d'una política de col·laboració amb França i la Petita Entesa i, per tant, seria fàcil que la pujada al Poder d'aquest partit portés la tornada del gran Titulescu al Poder en la cartera de Negocis Estrangers.

Davant d'aquests temors, això és, davant de la perspectiva que els capricis reials trobessin la ferma actitud d'un partit i d'uns homes, el partit liberal s'ha unit amb les forces feixistitzants, obertament en contacte amb els fons de la propaganda de Goebbels per a formar aquest front electoral que no és altra cosa que l'aliança de totes les forces reaccionàries contra la possible victòria electoral del partit nacional-camperol.

MENTRE ELS OBUSOS PASSEN

Inauguració de la llar de la 136 i lliurament de la senyera

La nova de la festa s'ha escampat per tot el nostre sector. Festa esperada i més, després de quatre mesos de trinxera aguantant ferms dies i dies de pluja, vent humitats i sofriments amb el pensament fixe en Catalunya i en el que allí hi té cadascú. El dia comença bo. Ha sortit el sol i de tot arreu s'aixeca un fumerol que sembla com si pel camp hi haguessin tènues cortines de glassa que s'eleven fins un punt infinit. Uns quants combatents per companyia, llàstima que no puguin assistir-hi tots, esperen als llocs del comandament respectiu, l'hora de l'anada. Darrera ha quedat la xabola, la trinxera i els companys que amb l'ull vigilant del fusell esguardaran els més petits moviments de l'enemic. Demà seran els altres els qui hi assistiran i els d'avui es quedaran: Així tots podran fruir bé de l'acte oficial, bé les sessions de cinema, etc.

Van arribant camions amb soldats. La població, quasi desèrtica, s'anima a poc a poc. Moments abans havien arribat la cobla Albert Martí, Sagetes Roges, ballets de l'Institut Montserrat que donen una nota de color i un caràcter de plenitud a la diada. Carrers de Brihuega, amics de Barcelona, parla catalana per tot, vestits típics de ballets, els músics de la cobla que es dirigeixen a la plaça, no sommiem? No som a Catalunya?

Catalunya, dolça Catalunya, avui no és sols el record qui ens atansa a tu, sinó que també tu t'acostes a nosaltres amb les més típiques de les manifestacions populars.

SARDANES I BALLETS A L'ALCARRIA

El mes d'agost escrivia des d'aquestes mateixes columnes la impressió que causa el veure ballar sardanes tant lluny de Catalunya. L'emoció no es podia amagar ara tampoc davant de ballets i sardanes en un escenari completament foraster com és la plaça del poblet. Es netament castellana, de planell. Destacada al fons la Casa Ajuntament, aïllada i modesta, amb un petit cloquer i un rellotge que no li corren les sagetes; un escut de la vila i dessota «Reinando Carlos IV...». A l'esquerra una casa amb escut nobiliari de la rància nissaga castellana, a la dreta la presó provincial on es llegeix: «Reinando Carlos III se edificó esta real carzel espensas de sus propios. Año 1781». Es tota de pedra. Dues fonts de les innombrables que hi ha, que hauran vist molts idilis. Enfront uns porxos amb pilastres de fusta que totes corcades aguanten amb prou penes el pes d'unes cases fetes quasi bé exclusivament de guix.

La plaça és plena de combatents que envolten la cobla. Molt encuriosits els vailets i gent del poble contemplen amb atenció. Uns vells de cara morena, arrugada, eixuta, satisfets comenten l'acte que es prepara. Unes escales de la tenora, el contrabaix que afina; les quatre barres no presideixen l'acte materialment però hi són en el cor de tots, en l'ambient que es respira, al pit de Sagetes Roges. Per sobre els caps es veu una barretina que és tot un símbol.

Es fa el silenci i la cobla desgrana les notes de «El saltiró de la cardina» la tan popular sardana de Bou, que fa recordar els temps quan tot just es sabien fer els curts i llargs i l'haver estrenyut entre pròpies les mans de l'estimada. Record de festa major. Com sonava la sardana!

Les parets de la plaça es sentien estranyades. Una anella, una altra, ballets. Per balcons i finestres la gent guaita. Sortim. Ja de lluny la cobla encara s'oïa.

L'ACTE

D'entre una llarga corrua de cotxes que hi ha al davant da la Llar es destaca el del Comissariat de Propaganda de la Generalitat. Un formiguer de combatents va entrant al petit i simpàtic teatre. Tothom espera impacient. Es ple a vessar i magníficament il·luminat.

Apareixen a l'escenari els caps i comissaris de la Divisió, i Brigada. Moments abans havien sortit de la vila els del Cos d'Exèrcit als qui el deure cridava a un altre lloc. També una representació d'Ajut Català que fa ofrena de la bandera a la Brigada. Fet el silenci enraona el comissari Bombi, i tot emocionat fa la presentació i demana que siguin escoltats atentament els parlaments, fent constar ensems la importància de l'acte. «La senyera va lliurada a un home que la sabrà dur a la victòria».

La padrina de la senyera en afortunada allocució fa constar que havia estat costejada per les mares, esposes i promeses dels combatents catalans i que portava el record de la terra i les ànsies de victòria. No dubto —diu— que serà retornada victoriosa al President».

El comandant Costell, home forjat en la lluita, militar íntegre, diu que es sent orgullós del lliurament procurarà fer mereixedora la Brigada de l'honor que se li fa.

El delegat a Madrid de la Generalitat, Batista i Roca, ha dit que la senyera representava els anhels de Catalunya i que a mans dels seus fills mai no podrà ésser vençuda.

Clou l'acte el comissari Barbera, que fa esment del braó que a través de la història i en totes les lluites contra l'opressió han demostrat i demostren els catalans. Recorda que ja fa dos-cents anys també a l'Alcàrria lluitaren els catalans contra el Borbó; i continuant la història es lluita contra el feixisme que és la negra esclavitud. Les quatre barres que Guifré el Pilós guanyà, onejaran victorioses perquè els catalans som com havem estat sempre.

Foren cantats amb llàgrimes als ulls «L'Emigrant», «La Santa Espina», «Els Segadors». Finalment «La Internacional» i «L'Himne de Riego».

El grup Sagetes Roges recità unes composicions de les quals cal remarcar «No passaran». Una senyoreta d'Ajut Català dgué als combatents qu en arribar a Catalunya i per mitjà de la ràdio enraonaria a les famílies, i que els comunicaria la festa; i en preguntar què volien que els digués es contestà unànimement: «que volem anar a Catalunya».

EL CONCERT

Es passà seguidament a la sala de música de la Llar i el Grup Artístic de la Brigada interpretà diferents composicions clàssiques i modernes. A remarcar, la sardana inspirada en els planells i boscos d'alzinars «Catalans a l'Alcàrria», de J .Soms i lletra de M., i la intervenció del Cor de la Perdiu.

Ja tard un cotxe ple de combatents que surten de la Llar passa amb els focus encesos. Punys enlaire, joventut; a ple pulmó «Som i serem gent...».

L. MILLAN R.

Brihuega, 12, novembre, 1937.

P. E. Janson encarregat de formar Govern

Brusselles, 18. — El senyor Paul Emile Janson, ministre d'Estat, sortirà d'aquesta capital avui mateix cap a Londres, a l'objecte d'informar al rei de la missió informativa política que li va confiar.

Es creu generalment que el senyor Janson serà encarregat pel monarca, d'intentar formar nou Govern. Janson retornaria a Brusselles demà al vespre.

Per altra part, s'afirma que el rei Leopold perllongarà la seva estada a Londres dos o tres dies, a títol estrictament privat.

BENGALES DE GUERRA

EL NORD VA GUANYAR

Per allà el 1860 va suscitar-se la tràgica divergència que va emplenar de sang i d'horror, durant quatre anys, els Estats Units d'Amèrica. L'exaltació de Lincoln a la presidència va soliviantar els esclavistes del Sud, que coneixien les seves idees refractàries a l'explotació inhumana de què eren objecte les races de color i d'aquí va néixer un divorci polític que va accentuar-se fins desembocar en guerra. Aquesta guerra, anomenada de Secessió, va destriar els americans en dos camps antagònics. Els del Nord defensaren Lincoln i les seves doctrines humanitàries, mentre els sudistes s'agruparen a l'entorn de Jefferson Davis i altres caps de brot, que tant com perpetuar el sistema esclavista, discrepaven de molts altres punts de vista presidencials. D'antuvi, obtingué el Sud ressonants victòries. Ningú no s'hauria jugat un clau a favor del Govern legítim. Però la tenacitat de Lincoln, la seva honradesa i el seu entusiasme intel·ligent, varen assolir que la balança s'anivellés. I els sudistes, malgrat llurs riqueses i les defeccions registrades de molts generals nòrdics, arribaren a veure's derrotats en tota la línia i sotmesos a la legalitat que havien trencat culpablement. La unitat dels Estats federals va romandre en peu gràcies al fet que la jove República va trobar el seu home.

Pel 1860 i el 1861, Anglaterra va dividir-se en l'apreciació del conflicte que assolava la seva ex-colònia. Mentre els polítics avançats i les esglésies dissidents simpatitzaven obertament amb la causa antiesclavista simbolitzada per Lincoln, l'alta aristocràcia, els conservadors i l'episcopat oficial veien amb molt bons ulls que la rebel·lió sudista partís en dues meitats l'estrellada democràcia, qui sap si amb vistes a una possible reabsorció dels territoris perduts per culpa de la ininteligent política de Jordi III.

No va pas ésser així. La República va imposar la llei a tot el seu solar i la secessió, en fracassar, obturà en sec les apetències imperialistes dels simpatitzants amb el Sud. Cal tenir en compte que Lincoln, sense abdicar de les seves conviccions, havia declarat prèviament que el seu Govern lluitava per la unitat del país tant com per l'abolició de l'esclavatge.

La terrible prova va ésser superada gràcies a aquell home recte, ple de dignitat i consicient de la seva missió històrica. I també ho serà la tragèdia que nosaltres vivim si tots i cada un sabem inflitrar en la nostra conducta una mica només de la tenacitat, del patriotisme i de la virtut de l'illustre president, encara que, com ell, ens hi haguéssim de deixar la vida.

J. M. FRANCES

Alemanya vol restablir l'Imperi germànic; Itàlia, l'Imperi romà; Japó l'Imperi asiàtic de raça groga

París, 18. — Henry Beranger, president de la comissió senatorial de Negocis Estrangers, delegat permanent de França a la Societat de les Nacions, ha pronunciat un interessant discurs sobre la situació internacional. Diu que no ha de traïcionar un gran secret diplomàtic recordant certa gestió prop de l'ambaixador francès al Japó. Aquesta gestió tenia per finalitat informar França que qualsevol intervenció, àdhuc de proveïments, a favor de Xina, tindria com a conseqüència la probable ocupació de la illa de Hainan i d'alguns ports d'Indo-Xina. Tampoc no traiciono secrets diplomàtics—continua dient Beranger — recordant que el govern siamès augmentà el seu exèrcit permanent de 100.000 homes, que va equipar amb l'armament més perfecte. El govern d'aquest país està inspirat en la doctrina hitleriana i manté relacions d'amistat, molt semblants a una aliança, amb el Japó. Siam és tan extens com la Indo-Xina. Que el conflicte es generalitzi i la Indo-Xina es veurà amenaçada per dos fronts. França haurà d'acudir en socors d'ella amb totes les conseqüències que això representa.

Berenger declara a continuació que «darrera d'aquestes dues guerres, l'espanyola i la d'Orient, sorgeix la coalició dels tres imperialismes, l'alemany, l'italià i el japonès, animats de feroç esperit de conquista». Deplora que la S. de N. no pugui intervenir sinó amb fórmules. Examina les finalitats de Hitler, Mussolini i el Japó, i diu que «la finalitat a què aspiren Hitler i Mussolini és el restabliment del Sant Imperi germànic al centre d'Europa i la restauració de l'Imperi romà a les ribes de la Mediterrània». La finalitat del Japó és crear un Imperi de raça groga que comprengui des de Singapur a Kamxatka. De l'anàlisi del «Mein Kampf», Berenger en treu la següent conclusió: La política alemanya vol abatre militarment França després d'haver-la aïllat diplomàticament per a dirigir-se immediatament contra Rússia i allò que anomena «divisió d'Europa», és a dir, els Estats nascuts de la pau del 1919. Acaba Berenger la seva allocució sobre aquesta part, dient: «Ha arribat, doncs, l'hora de la resistència per a les altes potències del món. França està a primera fila d'aquestes potències.»

A continuació procedeix a l'anàlisi de les facultats defensives de França, i pregunta: «¿França és forta, disciplinada, armada? França està armada; França és disciplinada, a pesar de certes reputacions» A continuació es refereix a les relacions de França amb els altres països. Diu que no s'ha fet justícia als creditors americans dels deutes de guerra. Diu que les veritables aliances no s'aconsegueixen amb discursos i flors, sinó amb l'execució lleial dels compromisos. Afegeix que l'opinió «No entanglement» continua essent la dels Estats Units malgrat l'esforç de Roosevelt. Acaba la conferència dient que a pesar de tot confia en la solució dels problemes de la pau.